Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

6-йил чиқиши.
26 ЯНВАРЬ 1971 Й
СЕШАНБА
№ 21 (1396).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

КПСС XXIV СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАМИЗ!

*Ташаббус қулоч ёймоқда

КВАРТАЛ ПЛАНИ— МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

СИФАТ ОРТАДИ

Пойтахтдаги пиллакашлик фабрикасида ҳозир йигирма беш бригада ва бир смена коммунистик меҳнат коллективи номи билан ишламоқда. Фабрика аҳли план топшириқларини ошириб бажариш билан бирга, маҳсулот сифатини яхшилашга ҳам асосий эътиборни қаратмоқда. Коллективнинг съезд шарафига қабул қилган социалистик мажбуриятида ҳам маҳсулот сифати биринчи ўринга қўйилган. Улар биринчи кварталда биринчи сортга топшириладиган ипак толалар сифатини пландагидан икки процент оширишга, йил охиригача бу рақамни тўрт процент кўтаришга қарор қилдилар.

Дастлабки уч ойда планга қўшимча бир неча минг сўмлик ипак толалари етказиб берилади. Меҳнат унумдорлигини ошириш билан кўплаб электрэнергия, шартли ёқилғи тежалади. Рационализаторлик таклифларини ишлаб чиқаришга жорий этишдан бир неча минг сўмлик иқтисодий фойда кўриш, меҳнат унумдорлигини оширишга қаратилган тўртта тадбирни амалда қўллаш белгилаб қўйилди.

Ҳозир корхонанинг барча участкаларида съездолди меҳнат вахтаси давом этмоқда.

Коммунистик меҳнат зарбдори Абдулла Муртозаев асбобсозлик заводининг пешқадам шлифовкачиларидан бири. Ишлаб чиқариш ветерани ҳозир ҳам ёшлар билан ёнма-ён туриб, ўз топшириқларини 160—180 процент адо этмоқда.

М. Нуриддинов фотолари.

ЯНГИ ЗАФАРЛАРНИ КЎЗЛАБ

Коммунистик партиямиз XXIV съезди тобора яқинлашиб келяпти. Бу анжуманни муносиб кутиб олишга «Ўзэлектромонтаж» трестининг Тошкент монтаж бошқармаси азаматлари ҳам зўр ҳозирлик кўришмоқда.

Меҳнатсевар электр монтажчилар янги беш йилликнинг биринчи йили топшириқларини муддатидан 21 кун олдин бажаришга қарор қилдилар. Планга қўшимча равишда бир юз эллик минг сўмлик монтаж ишлари адо этилади.

Съезд олди зарбдор меҳнат вахтасида туриб меҳнат қилаётган бошқарма бунёдкорлари кунлик нормаларини 1,5—2 баравarга етказиб ўринлаяптилар.

ҚЎШИМЧА ЮЗ МИНГ ТОННА

Квартал планини 27 мартгача бажариб, партиянинг навбатдаги съезди очиладиган кунгача юз минг тонна халқ хўжалиги юкларини ташиймиз! Республика автомобиль транспорти министрлигига қарашли юкларни марказлаштириб ташиш пойтахт автомобиль тресети коллективининг аҳди бу.

Трест коллективи съездолди меҳнат вахтасида умумий юк ҳажмининг 80 процентини марказлашган ҳолда ташиш учун ҳаракат қиляпти. Автомобиллардан фойдаланиш коэффициентини эса 70 процентга етказилади.

Юк ташувчилар йирик машинасозлик заводлари филиаллари учун маҳсулотларни ўз вақтида етказиб беришни асосий вазифа демоқдалар.

Фақат биринчи сортга

Биринчи квартал планини муддатидан олдин бажариш учун бошланган умумхалқ социалистик мусобақасига пластмасса буюмлари фабрикасининг меҳнатчилари якдиллик билан қўшилдилар. Улар партиямизнинг навбатдаги съезди шарафига ўзлари ишлаб чиқарадиган буюмларни фақат биринчи сортга топширишга ваъда бердилар.

Квартал планини 28 мартда бажариб, съезд очиладиган кунгача планга қўшимча 15 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилади.

Шу кунларда, фабрика цехларида полимердан бир неча хил турли-туман буюмлар ишлаб чиқариш ўзлаштирилмоқда. Шунингдек, моделли пойафзаллар учун янги хил пошналар ишлаб чиқариш йўлга қўйилмоқда.

ҲАЙДОВЧИЛАР ҒАЙРАТИ

Энг яхши автомобиль хўжаликлари тўғрисида гап борганда Бош бошқарманинг пойтахтимиз Куйбишев районидаги 8-автобазаси ишчан коллективи биринчилар қаторида тилга олинади. Айниқса, ўтган йили бу коллектив учун улкан муваффақиятлар йили бўлди. Хўжаликнинг ишчан шофёрлари йиллик планни бажариш билан чекланмай, қўшимча равишда минг-минг тонналаб халқ хўжалик юкларини тегишли жойларга етказиб беришди.

Автомобиль хўжалиги меҳнатчилари шу кунларда КПСС XXIV съездини муносиб қаршилаш учун жонбозлик кўрсатяптилар. Улар съезд очиладиган кунга қадар квартал планидан ошиқча 60 минг тонна хар хил юкларни қурилиш объектларига элтиб бериш учун мусобақани қизитиб юборишди.

*Меҳнатда пешқадамлар

МИЛЛИОНЕР ШОФЕР

Николай Канчалов Улуғ Октябрь социалистик революцияси эллик йиллиги номидаги 2-автомобиль ремонт-механика заводининг миллионер шофёри. У ЗИС-150 машинасида бир миллион километрдан ортиқ масофани хавф-хатарсиз босиб ўтди.

Миллионер шофер юбилей йилида юксак кўрсаткичларни қўлга киритиб, меҳнатда пешқадамлик қилди. Самарали меҳнатлари эвазига «Шавкатли меҳнати учун» юбилей медали ҳамда республика автомобиль транспорти министрлигининг Фахрий Ёрлиғи билан мукофотланди.

Моҳир шофер КПСС XXIV съезди шарафига шахсий мажбурият қабул қилди. Съезд очиладиган кунга қадар ўн минг тоннадан ортиқ юк ташиб беришга аҳд қилди.

Малака ошириб

«Тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йил план топшириқлари 27 декабрда бажарилади. Планга қўшимча 200 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинади, маҳсулот таннархини камайтиришдан 100 минг сўмлик, маҳсулот реализациясидан юз минг сўмлик қўшимча фойда олинади.».

Тошкент электротехника заводи коллективининг 1971 йил ва биринчи квартал учун қабул қилган социалистик мажбуриятида ана шу рақамлар келтирилган. Шуниси характерлики, бутун йил давомига белгиланган ана шу кўрсаткичларнинг ярмига биринчи кварталда эришишга қарор қилинди.

Биринчи кварталда меҳнат унумдорлиги анча ортади. Ишлаб чиқаришга жорий этиладиган ўттиз уч рационализаторлик таклифидан 24 минг сўм иқтисодий фойда олинади. Йил охиригача жорий этиладиган 128 таклиф корхонага йилига 93 минг сўмдан фойда келтиради.

Бу ерда, айниқса, ишчилар, инженер-техник ходимларнинг малакасини оширишга алоҳида эътибор берилмоқда. Масалан, йил давомида 325 киши малака оширса, шулардан 115 киши биринчи кварталда аралаш касб ўрганади.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ-ХЎЖАЛИК АКТИВИ ЙИҒИЛИШИ

Кеча Тошкент область партия-хўжалик активи йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда область меҳнаткашларининг КПСС XXIV съездини муносиб кутиб олиш ва 1971 йил халқ хўжалик планларини муддатидан илгари бажариш юзасидан қабул қилган социалистик мажбуриятлари муҳокама қилинди.

Область партия комитети бюросининг аъзоси, Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари **С. Р. Расулов** ва область партия комитети бюросининг аъзоси, Тошкент область ижроия комитети раисининг биринчи ўринбосари **С. Т. Тошқулов** ўртоқлар шу масала юзасидан доклад қилдилар.

Доклад юзасидан музокараларда Собир Раҳимов район партия комитетининг биринчи секретари **М. Х. Қурбонов**, Янгийўл районидаги Фрунзе номли колхоз бригада бошлиғи **У. Анорбоева**, Оққўрғон район партия комитетининг биринчи секретари **С. М. Тоиров**, Ўзбекистон металлургия заводи партия комитетининг секретари **А. С. Иброҳимов**, Калинин районидаги «Ленин йўли» колхозининг раиси **С. Муҳаммаджонов**, «Ўзбекшаҳтострой» тресты партия комитетининг секретари **Ю. Н. Остряков**, Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхози раиси **Хван Ман Гим**, «Қизил тонг» фирмасининг тикувчиси **М. И. Якимчак**, Янгийўл пойафзал фабрикасининг фрезерчиси **У. Алиев**, Бўка район ижроия комитетининг раиси **Р. К. Қодиров** ўртоқлар қатнашдилар.

Актив йиғилишида Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари **М. М. Мусахонов** нутқ сўзлади.

Партия-хўжалик активи йиғилиши КПСС XXIV съездини муносиб кутиб олиш ва 1971 йил халқ хўжалигини ривожлантириш планларини муддатидан илгари бажариш юзасидан область меҳнаткашларининг социалистик мажбуриятларини қабул қилди.

ТОНГГИ газеталарда

✦ КПСС Марказий Комитети билан Совет ҳукуматининг таклифига биноан Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари Г. Гусак, Чехословакия Социалистик Республикаси ҳукуматининг Раиси Л. Штроугал ва Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг секретари В. Биляк дўстона визит билан 25 январда Москвага келдилар.

✦ Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Р. Р. Шредер номли боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий-тадқиқот институти олимларининг мева ва узумнинг янги юқори ҳосилли навларини яратиш ва жорий этиш, боғдорчилик ва узумчиликнинг бошқа энг муҳим проблемалари бўйича 1971—1975 йилларда тадқиқот ишларини кучайтириш юзасидан КПСС XXIV съезди шарафига олган социалистик мажбуриятларини маъқуллади.

Чўлни чекинтираётганлар

Бизнинг ИНТЕРВЬЮ

Яқинда мухбиримиз СССР мелиорация ва сув хўжалиги министрлигига қарашли Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Средазгипроводхлопок» лойиҳа-қидирув ва илмий-текшириш институтида бўлиб, олиб борилаётган ишлар билан танишди. Институт директори Д. К. Терситский мухбиримизнинг бир қанча саволларига жавоб берди.

— Дмитрий Константинович, институт фаолиятининг асосий йўналиши ҳақида гапириб берсангиз.

—Институтимиз Иттифоқда энг эски илм даргоҳларидан бири. Ўрта Осиёда Улуғ Ватан урушигача барпо этилган ирригация иншоотларининг деярли барчаси институт фаолияти билан боғлиқ. Катта Фарғона канали, Шимолий ва Жанубий Фарғона каналлари сингари кўплаб иншоотларнинг лойиҳаси бизнинг институтимизда тайёрланган. Улуғ Ватан урушидан кейин барча Ўрта Осиё республикаларида алоҳида институтлар ташкил топди. Ўзбекистонда ҳам «Узгипроводхоз» институти барпо этилди. Аммо ҳозир ҳам бизнинг институтимиз зиммасига суғориш иншоотлари қуриш бўйича улкан вазифалар юклатилган. Чунки сув масаласи — Ўрта Осиёда қадимдан мавжуд бўлган муҳим проблемадир. Ўз-ўзидан кўриниб турибдики, институтимизнинг асосий фаолияти қўриқ ерларни ўзлаштириш ва суғоришни ривожлантириш ҳамда йирик гидротехника иншоотларини лойиҳалашга қаратилган.

— Юбилей йилида қандай ютуқлар қўлга киритилди?

— Ўтган йил белгиланган планни муддатидан илгари адо этдик. Жами 9525,8 минг сўмлик иш бажарилиб, план 112 процент қилиб ўринланди. Планга нисбатан ҳар бир ходимнинг шахсий топшириғи 118,6 процентни ташкил этди. 1970 йил давомида 15 та техник ва иш лойиҳалари тугалланиб, буюртмачиларга берилди. Булардан энг асосийлари Мирзачўлнинг жанубий-ғарбий қисмидаги қўриқ ерларни очиш ва суғориш лойиҳаси, Тошкент каналининг иккинчи навбати қурилиши техника лойиҳаси, юқори Далварзин чўлининг Тожикистон қисмидаги қурилишнинг иккинчи навбати, Шеробод массивининг 8-совхозидаги янги ерларни суғориш лойиҳалари ва бошқалардир. Бу лойиҳалар бўйича қурилган каналлар ва гидроузеллар яна минглаб гектар ерни суғориш, чўллар ўрнида боғ-роғлар барпо қилиш имконини беради.

— Бу йилги планлар ҳақида гапириб берсангиз.

— Бу йил Мирзачўл, Қарши, Шеробод чўлларини суғориш юзасидан олиб борилаётган ишлар давом эттирилади. Амударёдаги Тахиатош гидроузели, Андижон сув омбори қурилиши лойиҳалари ишлаб чиқилади. Ҳаммаси бўлиб 9370 минг сўмлик лойиҳа-қидирув ишлари бажариш мўлжалланган. Шундан 6870 минг сўмлиги ўз кучимиз билан, қолгани эса ёрдамчи кучлар билан амалга оширилади.

Совет халқи чўлларга обиҳаёт олиб келиб, гўзал шаҳарлар, пахтазорлар, боғлар барпо этяпти. Бу ишда бизнинг ҳам ҳиссамиз борлигидан ғоят мамнунмиз.

*Санъат оламида

ФАБРИКА МАДАНИЯТ САРОЙИДА

Шаҳримиздаги 1-пойафзал фабрикасининг маданият саройида турли тўгараклар мунтазам ишлаб турибди. Шу кунларда уларнинг асосий эътибори КПСС XXIV съездига муносиб совғалар тайёрлашга қаратилган.

Яқинда саройнинг ҳаваскор драма коллективи Салиновскийнинг «Барабанчи қиз» асарини саҳналаштирди. Ўзбек рақс ансамбли ҳам янги репертуар устида иш олиб бормоқда. «Патриот» рус вокал ансамбли Улуғ Ватан уруши йилларида куйланган эски фронт қўшиқларини тайёрлаяпти. Булардан ташқари ўзбек болалар хор коллективи ва фото тўгаракларнинг фаолияти ҳам диққатга сазовордир.

Маданият саройи қошидаги «Бўлажак жангчилар университети» ҳамда ота-оналар университети мунтазам ишлаб турибди.

Фрунзе ҳарбий комиссариати билан биргаликда ўтказилаётган «Бўлажак жангчилар университети»нинг фаолияти ҳам жуда қизғин давом этмоқда. Бу университет талабалари ҳар ойнинг сўнгги ҳафтасида йиғиладилар. Улар билан ватанпарварлик, интернационализм, дўстлик мавзуларида суҳбатлар ўтказилади.

ХАЛҚ ТЕАТРИ ТУҲФАСИ

Охунбобоев номли шаҳар маданият уйи ҳузуридаги халқ театри ўтган йили бир қатор спектакллар тайёрлаб, санъат мухлисларининг эътиборини қозонди. Ҳозир театр коллективи бу ютуқларни мустаҳкамлаб, КПСС XXIV съездини янги ижодий муваффақиятлар билан кутиб олиш учун ҳаракат қилмоқда.

Театрнинг репертуари А. С. Пушкиннинг «Тош меҳмон», Х. Раҳимовнинг «Қон», Ш. Умаровнинг «Илк муҳаббат» асарлари билан бойийди. «Тош меҳмон» шу ойнинг охирида томошабинларга ҳадя этилади. Бундан ташқари, театрнинг ҳаваскор санъаткорлари ўнлаб завод-фабрикаларда, мактаб ва муассасаларда бўлиб, театр репертуаридан мустаҳкам ўрин олган «Бургутнинг парвози», «Оқ йўл», «Мардлар қиссаси» сингари спектаклларни намойиш қиладилар.

ТАРҒИБОТЧИЛАР СЕМИНАРИ

Куни-кеча область ва шаҳар партия комитетлари қошидаги маориф уйида пропагандистларнинг семинари бўлиб ўтди. Семинарда область партия комитети лекторлар бўлими бошлиғи Т. Салоҳиддинов доклад қилди. У партиянинг навбатдаги съезди олдидан лектор ва пропагандистлар олдида турган вазифаларга тўхталди.

Семинар қатнашчилари республика атеизм уйининг Зангиота бўлимига ҳам боришди. Улар бу ерда диний сарқитлар ва унинг оқибатлари тўғрисидаги экспонатлар билан танишдилар.

*Янги фильм

«Ўзбекистон комсомоли»

Тошкент хроникаль-ҳужжатли ва илмий-оммабоп фильмлар студиясининг ижодкорлари янги кино асарини тайёрлаб бўлдилар. У «Ўзбекистон комсомоли» деб аталади. Фильмни журналист В. Тюриков сценарийси асосида кинорежиссёр Б. Мамажонов суратга олди.

Фильмда республика комсомолларининг қўриқ ерларни боғу-бўстонларга айлантираётганликлари, пахта далаларида жавлон ураётганликлари, улкан қурилишларда меҳнат жасорати намуналарини кўрсатаётганликлари тараннум этилади.

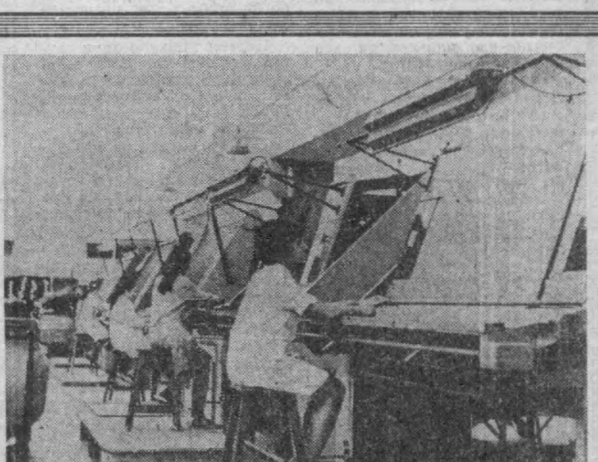

Болгария Халқ Республикаси. Қозонлиқ шаҳридаги Димитр Благоев номли тўқимачилик комбинатининг коллективи ҳам шу йил апрель ойида бўладиган Болгария Коммунистик партиясининг X съезди шарафига бошланган «Пландан ташқари аъло сифатли маҳсулот ишлаб чиқарамиз!» социалистик мусобақасига қўшилди.

СУРАТДА: бу цехда рентген нурлари ёрдамида газламаларнинг сифати текширилади.

БТА—ТАСС фотоси.

Марказий Ленин музейининг Тошкент филиали ҳар куни юзлаб туристлар, чет эллик меҳмонлар ҳамда студент ва ўқувчилар билан гавжум бўлади.

СУРАТДА: бир группа чет эллик туристлар музей экспонатлари билан танишаётган пайт.

ПЛАНЕТАМИЗ ЯНГИЛИКЛАРИ

ПАРТИЯ КАДРЛАРИ ТАЙЁРЛАНМОҚДА

ГАВАНА. (ТАСС). Куба пойтахтидаги «Нико лопеса» номли олий партия мактабида навбатдаги группанинг машғулотлари бошланди. Мамлакатнинг ҳамма қисмидан келган 200 дан ортиқ партия ходими бир ярим йил мобайнида ўзининг назарий ва маданий савиясини оширади, ташкилотчилик қобилиятларини такомиллаштиради.

Куба Компартияси Марказий Комитети секретариатининг аъзоси Блас Рока янги ўқув йилини очиш маросимида нутқ сўзлади. У курсантларни марксизм-ленинизм назариясини кунт билан ўрганиб, ўз билимларини оширишга даъват қилди.

МЕҲНАТ СЕМЕСТРИ

САНТЬЯГО. (ТАСС). Кўнгиллилардан дастлабки бир минг киши — Чили пойтахтидаги мактабларнинг ўқувчилари ёзги каникул вақтида ишлаш учун мамлакатнинг жанубий районларига жўнаб кетишди. Улар Био-Био, Мальеко ва Каутин вилоятларида йўл қурилишида, боғ ва парклар барпо этиш ҳамда уй-жой қурилишида қатнашадилар.

ИНТЕРВЕНЦИЯЧИЛАРНИНГ ТАЛАФОТЛАРИ

ХАНОЙ. (ТАСС). Вьетнам информация агентлиги хабар беради: Лаос ватанпарвар кучлари жангчилари ўтган йили Американинг 377 самолётини яксон қилдилар. Бу — 1969 йилда яксон қилинган самолётлар миқдорига нисбатан 164 самолёт ортиқ сафдан чиқарилганлигини кўрсатади.

САЙГОН АРМИЯСИДА ДЕЗЕРТИРЛИК

ХАНОЙ. (ТАСС). Сайгон қўғирчоқ армиясида интизомсизлик ва маънавий тушкунлик авж олиб кетмоқда.

Озодлик матбуот агентлиги хабар беради: масалан, қўғирчоқ армиянинг еттинчи дивизиясида 1970 йилда 9 мингдан ортиқроқ солдат дезертирлик қилган. Биргина 11-полкда ҳарбий хизмат қилишдан қочганлар 5.300 киши бўлган.

«ЯХШИ» ВА «АЪЛО» БАҲОГА

Пардозлаш трестининг коллективи КПСС XXIV съезди шарафига оширилган социалистик мажбурият қабул қилди.

Мажбуриятда кўрсатилишича, биринчи квартал плани 28 мартда, йиллик план эса 1971 йилнинг 25 декабрида тўлдирилади. Айниқса, қурилиш-монтаж ишлари таннархини камайтириш, ишлаб чиқаришни илмий асосда ташкил этишга катта эътибор берилмоқда.

Меҳнат унумдорлиги пландагига нисбатан 0,4 процент ортади, ишлаб чиқаришга 14 рационализаторлик таклифи жорий этилиб, 180 ишчи бошқа ишга ўтказилади. Шу туфайли 60 минг сўм иш ҳақи тежалади.

Трест коллективи фойдаланишга топшириладиган объектларнинг ҳаммасини «яхши» ва «аъло» баҳога қабул қилинишн учун барча бошқармаларда социалистик мусобақани кучайтириб юборди.

Съездолди меҳнат мусобақаси трактор йиғув заводи коллективи ўртасида кун сайин кенг қулоч ёймоқда.

СУРАТДА: корхонанинг 11-цехида кўпдан буён баракали меҳнат қилаётган йиғувчи слесарь Э. Эшмуҳамедов. Бу йигит смена ва ойлик топшириқларини 130-150 процент адо этмоқда.

• Техника тараққиёти йўлида

САМАРАДОРЛИК МАНБАИ

ҲОЗИРГИ замон техника тараққиёти, янги-янги технологик процессларнинг ривожланиши ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишда, меҳнат унумдорлигининг ўсишида ва корхоналарнинг оладиган фойдасини кўпайтиришда асосий манба ҳисобланади.

Янги техниканинг жорий қилиниши кўп меҳнат талаб қиладиган ва ёрдамчи ишларни механизациялаш имконини беради, фондлардан олинадиган маҳсулот миқдорини кўпайтиради ва мавжуд ишлаб чиқариш майдонидан фойдаланишни яхшилайди. Бу ҳар бир корхона хўжалик таркибида бир-бири билан ўзаро боғланган техникавий ва иқтисодий масалалардир. Уни оқилона, ўз вақтида амалга оширган корхонагина ишлаб чиқаришда юқори кўрсаткичларга эришади.

Бир қанча жойларда янги техникани ишлаб чиқаришга жорий этганлик учун ишчиларга, инженер-техник ходимларга, завод ихтирочи ва рационализаторларига мукофот бериш системаси йўлга қўйилган. Кўпгина технологик процессларни ишлаб чиқаришга жорий қилиш план асосида, мақсадга мувофиқ белгиланиб амалга ошириб борилмоқда. Бунга Тошкент тракторсозлик заводини мисол қилиб келтириш мумкин. Янги техникани ишлаб чиқаришга жорий қилиш бўйича кейинги беш йиллик ичида бу ерда бир қанча ишлар амалга оширилди.

Завод беш йиллик даврида техника янгиликларини ишлаб чиқаришга жорий қилиш билан бирга мавжуд цех ва участкаларни кенгайтирди, янги цехлар қурилди. Янги станок, машиналар ва асбоб ускуналар билан жиҳозланди.

Беш йилликда корхона бўйича янги техника, илғор технология ва ишлаб чиқаришни механизациялаш, автоматлаштириш бўйича 62 та амалий тадбирлар ишлаб чиқаришга жорий қилинди. Шу туфайли корхона 894 минг сўмлик иқтисодий самара кўрди. Бу амалий тадбирлар қаторида, прицепларнинг ён бортларини тайёрловчи комплекс механизациялаштирилган участка, прицеп рессорларини кесишни механизациялаштириш, бўёқлаш участкалари жорий қилинди.

Янги техникани ва технологик процессларни жорий қилиш, оғир ишларни механизациялаштириш ва ишлаб чиқариш усулларини енгиллаштиришда завод ихтирочи ва рационализаторлари кўп жонбозлик кўрсатдилар. Корхонанинг янгилик ошиқлари томонидан 100 дан ортиқ амалий тадбирлар ва ихтиролар ишлаб чиқаришга жорий қилинди. Натижада корхона 800 мингдан ортиқ иқтисодий самара кўрди.

* АМАЛИЙ ТАДБИРЛАР
* 894 МИНГ СЎМ ИҚТИСОДИЙ ФОЙДА
* ЯНГИЛИК ОШИҚЛАРИ ҲИММАТИ
* ИШ ҚУРОЛИНГ СОЗ БЎЛГАЧ...

Ихтирочилар А. Пилипченко, С. Круглов, К. Будилин, Ю. Говоров ўртоқлар томонидан ишлаб чиқаришга жорий этилган янгиликларнинг фойдаси катта бўлди.

Шуни айтиш керакки, техника тараққиётини ишлаб чиқаришга жорий қилишда планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янгича системаси моддий замин яратиб берди. Агар корхона янги техникани ишлаб чиқаришга жорий қилишда 1966—1967 йиллари Давлат банкидан 44 минг сўм кредит олган бўлса, 1968 йилдан бошлаб бу ишларни корхона ишлаб чиқаришни ривожлантириш фонди ҳисобига олиб борди.

Беш йилликлар ичида завод янги техникани жорий қилиш билан бирга, ишлаб чиқаришни илмий асосда ташкил этиш, хўжалик ҳисобини кенг жорий қилиш, маҳсулот ишлаб чиқаришни бир меъёрда олиб бориш, унинг сифатини яхшилаш масалалари бўйича ҳар доимо амалий тадбирлар кўрди.

1968 йилдан бошлаб Тошкент тракторсозлик заводи янги «Тошкент» тракторининг олд ғилдирагини ва унинг қисмларини ишлаб чиқара бошлади. Бунинг учун тракторнинг узель ва деталларини созловчи ва уларга бўёқ берувчи 75 метрлик осма конвейер ишга туширилди. Биргина 1968 йили трактор ишлаб чиқаришни ўзлаштириш, маҳсулот сифатини яхшилаш, ишлаб чиқаришни илмий асосда ташкил қилиш масалалари бўйича 68 амалий тадбир кўрилди.

1969 йили ўн битта янги станок ўрнатилди ва буларда саккизта янги деталь ишлаб чиқариш ўзлаштирилди, 2, 7-цехларда олтита технологик поток линия йўлга қўйилди. Ҳаммаси бўлиб 1969 йили 217 янги асбоб-ускуналар, станок, машиналар ўрнатилди.

Янги техникани, ихтирочилик ва рационализаторлик таклифларини ишлаб чиқаришга жорий этиш туфайли ҳар бир «2ПТС-4-793» маркали прицепга сарф бўладиган прокат миқдори 20 килограммга, эмаль-9 килограммга, «ТМЗ-879» маркали ярим прицепга сарф бўладиган прокат 32 килограммга ва эмаль 20 килограммга камайди.

Корхонада маҳсулот сифатига катта аҳамият берилади. Бу ерда «Маҳсулот сифати» кунлари ташкил қилиб турилади. Бунда цех бошлиқлари билан бирга маҳсулот сифатини яхшилаш масалалари кўрилиб борилади. Корхона бўйича 12,3,13-цехлар ва 280 ишчи маҳсулотни бенуқсон ишлаб чиқариш асосида ишлайди.

Ишчиларни техника хавфсизлигидан сақлаш мақсадида ҳам 36 та амалий тадбирлар кўрилди ва шу мақсад учун 83 минг сўм сарфланди.

Корхона маъмурияти томонидан илғор корхоналарга тажриба алмашиш мақсадида инженер-техник ходимлар вақти-вақти билан юбориб турилади.

Хулоса қилиб айтганда, тракторсозлик заводи ишлаб чиқаришни янги техника билан қуроллантириш, уни ҳар томонлама ривожлантириш туфайли катта ютуқларга эришмоқда. Завод коллективи маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини 1970 йили 1965 йилга таққослаганда 3,5 бараварга, реализация ҳажмини эса 3 бараварга оширди. Ишлаб чиқариш фондларидан фойдаланиш самарадорлиги 1969 йили 1968 йилга қараганда 14,5 процент ошди, шу даврда меҳнат унумдорлиги 4,6 процентга кўтарилди.

Машинасозлар бундан буён ҳам янги техника ва илғор технологияга суянган ҳолда иш кўриш, ишлаб чиқариш самарадорлигини, меҳнат унумдорлигини оширишга асосий эътиборни қаратадилар.

Б. УМАРОВ, иқтисодчи.

ПРОПАГАНДИСТНИНГ МУҚАДДАС БУРЧИ

ПОЙТАХТИМИЗНИНГ кўчаларида ҳар қадамда «КПСС XXIV съездини муносиб кутиб олайлик!», «Меҳнат совғаларимиз — партия съездига!» каби шиорларга кўзингиз тушади. Совет кишилари қалбига чунон ҳам яқин бўлган шиорлар тагидан рақамлар, диаграммалар жой олган. Киши диққатини жалб этувчи бу рақам ҳамда диаграммалар мамлакатимиз, серқуёш республикамиз, шаҳримиз меҳнаткашларининг ўтган беш йилликда қўлга киритган улкан муваффақиятларидан ҳикоя қилади.

«42 процент» — мамлакатимизда ўтган беш йилда миллий даромаднинг шунча ўсганлиги қайси бир қалбни қувонтирмайди дейсиз!

Бир миллион 170 минг тонна! Бу рақам — республикамиз пахтакорларининг беш йил мобайнида давлатга сотган ошиқча «оқ олтин»ини кўрсатиб турибди.

КПСС XXIII съезди директиваларида киши бошига реал даромадни 30 процентга ошириш белгиланди. Ана шу даврда у жон бошига 33 процентни ташкил этди. Ҳа, улуғ Ильичнинг: партия бутун куч ва қудратини жамият барча аъзоларининг моддий аҳволини яхшилаш ва уларни ҳар тарафлама ривожлантиришга бағишлаш зарур, деган васияти мамлакатимизда ана шундай бажарилаяпти.

Бу Советлар мамлакати меҳнаткашларининг саккизинчи беш йиллик мобайнида бунёд этган улкан хазинасидан баъзи бир рақамларгина, холос. Бундан ташқари, етиштирилган мўл-кўл пахта ҳосили, миллион-миллион куб метрлаб табиий газ, ўзбек олтинининг дастлабки қуймалари, станок ва машиналар, ипак, газламалар, сахий Ўзбекистон боғлари, узумзорлари, ўтлоқ ва дарёларининг тортиғи, қурувчиларимиз, ёзувчи, олимларимиз, фан, техника, санъат арбобларимиз эришган зафарлар тўғрисида ҳам қанчадан-қанча гапириш мумкин.

Меҳнаткашларимизнинг қаҳрамонона ишлари, мамлакатимизнинг улкан одимлари ва муҳим воқеалар тўғрисида пропагандистлар, лекторлар, министрлик ва корхоналарнинг раҳбарлари, қолаверса, идеология фронтининг барча жангчилари Ленинча жумаликларда, «Съезддан-съездгача» мавзуидаги меҳнаткашлар билан бўлган учрашувларда гапириб беряптилар.

Агитатор, сиёсий ахборотчилар сменалар орасидаги танаффус вақтларида ютуқларимиз, камчиликларимиз қўйингки, уларнинг барча-барчаси ҳақида ҳикоя қилиб бермоқдалар. Корхоналарнинг радиоузелларидан, халқ университетлари минбарларидан сўзламоқдалар. Олимлар, ўқитувчилар, инженер, иқтисодчи, врачлар ва бошқа турли касб эгаларидан ташкил топган тошкентлик тарғиботчилар коллективлари буюк Ленин ўлмас ғоялари, Коммунистик партиямиз ва Совет ҳукумати қарорларини меҳнаткашлар оммасига кенг тушунтиряптилар. Шунингдек, улар меҳнатчиларни халқимизни коммунизм қурилиши ишида, янги меҳнат муваффақиятларини қўлга киритишда ўрнак бўлишга чақиряптилар.

Пойтахт районларида бўлиб ўтган партия активи йиғилишларида коммунистлар СССР Халқ хўжалигини ривожлантириш ўтган беш йиллик планининг бажарилиши якунларини кенг пропаганда қилишга қарор бердилар. Совет кишиларини партия съездига ажойиб меҳнат совғалари билан боришга даъват этиш, уни ҳар бир меҳнаткаш онгига сингдириш тарғиботчиларимизнинг шу кунги фахрли бурчидир.

Партия ташкилотлари саккизинчи беш йиллик якунларини, 1971 йил халқ хўжалиги плани марраларини, КПСС XXIV съезди шарафига юксак мажбурият олаётган илғор коллективлар ташаббусларини меҳнаткашларга ҳар томонлама тушунтириш катта аҳамиятга эга эканлигини унутмасликлари, аксинча, уни намунали йўлга қўйишга эришиш зарур.

Ҳозир пойтахтимизнинг ҳар бир районида, ҳар бир партия ташкилотида ўтган беш йиллик якунларини пропаганда қилиш юзасидан тадбирлар программаси ишлаб чиқилди. Унда мамлакатимиз, республикамиз, шаҳримиз, район халқ хўжалиги, ташкилотлар коллективларининг беш йиллик иш якунларини тушунтириш учун пропаганданинг барча метод ва усулларидан фойдаланиш кўзда тутилган. Бундан ташқари, ишлаб чиқариш илғорлари тўғрисидаги материаллар кўп нусхали ҳамда деворий газеталарда ёритилиб борилмоқда.

Зарбдорлар ҳурмат тахталари ташкил қилинмоқда. Партия, комсомол сиёсий ўқуви машғулотларида саккизинчи беш йиллик якунлари ҳақидаги материаллардан атрофлича фойдаланилмоқда.

Биргина Ленин районида «Съезддан-съездгача» мавзуида ўттиз битта лекторий мунтазам ишлаб турибди. Яқин кунларда район активлари учун ташкил этилган тематик лекторий ҳам ўз ишини бошлайди.

«Билим» жамиятларининг бошланғич ташкилотлари ҳам самарали ишламоқда. Айниқса, Чкалов номли авиация, «Ташсельмаш», электрон техникаси заводлари ташкилотларининг ишлари диққатга сазовордир.

Электрон техникаси заводининг ўнта цехида ишчилар билан пойтахт олимларининг суҳбатлари бўлиб ўтди. Ленин районини, ундаги бир қатор саноат корхоналарининг раҳбарлари меҳнаткашлар билан учрашиб, уларга янги беш йиллик марралари тўғрисида батафсил гапириб бердилар.

Қурилиш-монтаж ташкилотларида ҳам коммунистларнинг лекция пропагандаси кенг қулоч ёймоқда. Масалан, 7- «Мостострой» ташкилоти тарғиботчилари турар-жойларда, маҳаллаларда беш йиллик якунларига бағишлаб кўплаб лекция-суҳбатлар ўтказмоқдалар. 153-қурилиш трестининг 140 лектор, сиёсий ахборотчи, агитатори қурилиш бўлинмаларида сиёсий-оммавий ишларни қизитиб юборганлар.

«Узгипроводхоз» тарғиботчилари ҳам ҳозирги актуал проблемаларга бағишланган пропагандани кўнгилдагидай йўлга қўйишди. Улар, айниқса, беш йиллик якунлари, саноатимиз эришган ютуқлар, жамоат ишлаб чиқариши унумдорлигини оширишда Коммунистик партия фаолиятини тушунтиришга алоҳида эътибор беришмоқда.

Ленин, Фрунзе, Октябрь ва бошқа районлар партия ташкилотлари пропаганда ишида барча имкониятлардан баракали фойдаланяптилар.

КПСС XXIV съездига пухта тайёргарлик кўриш идеология ишларини, лекция пропагандасини кенг йўлга қўйиш билан бирга олиб боришни талаб қилади. Ҳар бир партия ташкилоти уни намунали йўлга қўйишга эришиши лозим.

** Хўжалик ташвишлари*

Газдан тўғри фойдаланинг

«Зангори олов» — газ ошхона плиталари, сув иситгичлар, газ билан ишлайдиган иситиш асбоблари учун арзон ёқилғи сифатида кенг тарқалди. Бироқ газда ишлайдиган асбобларни бепарво ишлатиш, газдан фойдаланиш қоидаларини бузиш ғоят кўнгилсиз оқибатларга олиб келади, киши соғлигини хавф остида қолдиради.

Газ чиқиб турса, хонадаги ҳаво билан аралашиб портловчи аралашма ҳосил қилади, газ алангаси сариқ эмас, кўм-кўк бўлиши, катта кастрюлька ва баклар баланд қиррали махсус конфоркалар устига қўйилиши керак. Ошхона, ваннахона ва уйда газ ҳиди, ис бўлмасин. Газ колонкасини ёқишдан олдин дудбуронинг яхши тортишини текшириб кўринг. Бунинг учун ёндирилган қоғозни колонканинг тунука ғилофи (кожух) билан сув иситгич қопқоғининг тагига тутинг, аланга қалпоқчага тортилса, ваннадан фойдаланиш мумкин. Бундан ташқари, сув иситгич (колонка) горелкасидаги аланганинг баландлиги тахминан саккиз сантиметрдан ошмаслиги зарур. Барча газ горелкалари дудсиз соф зангори аланга бериб ёниши керак.

Газ билан иситиладиган печларнинг дудбурони яхши тортса, ёниш маҳсулотлари тўла чиқиб кетади, бироқ газ асбобларининг тузук-бузуқлигини ва газ трубаларининг герметиклигини текшириб туриш лозим. Асбобларнинг тузуклигига шубҳа қилинса, дарҳол газни ўчириб, авария хизматига мурожаат қилинг.

Бироқ тузук асбобларда ҳам газ ёниши кўнгилсиз оқибатларга олиб келиши мумкин. Гап шундаки, газ ёнганида карбонат кислота ва сув буғи ҳосил қилади. Агар ошхона етарлича шамоллатиб турилмаса, карбонад кислота билан сув буғи кўпайиб, кислород камаяди, бунинг натижасида газ тўла ёна олмай, заҳарли ис гази чиқиб, кишини заҳарлаши мумкин.

Газдан фойдаланганда хонани тез-тез шамоллатиб туриш зарур.

Газ плитани ёқиб қўйиб, квартирани иситишга уринувчи кишилар тўғри иш қиладими? Йўқ, нотўғри қиладилар.

Бундай хонадаги ҳаво соғлиқ учун жуда зарарли, шунга кўра газ плиталарини ёқиб қўйиб хоналарни иситиш қатъий тақиқланади.

Коммунистик меҳнат зарбдори Петр Меснянкин йигирма йилдан буён шаҳардаги троллейбус депосида токарь бўлиб меҳнат қилади. Шу давр мобайнида у кўпгина ёш ишчиларга ўз касбини қунт билан ўргатди. КПСС аъзоси, ишчан агитатор улуғ сана — КПСС XXIV съездини меҳнат соҳасида катта ютуқлар билан нишонлашга аҳд қилган.

СУРАТДА: Н. Меснянкин.

М. Нуриддинов фотолари.

ЯНГИ ЗАВОД ҚУРИЛДИ

Тошкентдаги ёғ комбинатида ёғ-экстракт заводи қурилиши тамомланди. Эндиликда комбинат ўзининг маргарин, зиғир ёғ, салат мойи ва бошқа маҳсулотлар тайёрлаш учун зарур бўлган хом ашё билан таъминлайди.

Янги завод шу йилнинг ўзидаёқ ишга туширилади. У йилига йигирма минг тонна ёғ ишлаб чиқаради.

(ЎзТАГ).

Жонажон Республикамизда

«КИНАП» ЗАВОДИ— СЪЕЗДЛАР САРОЙИГА

САМАРҚАНД. (ЎзТАГ). Самарқанддаги «Кинап» заводи Кремль Съездлар саройи учун мўлжалланган қудратли электр токини тўғрилайдиган механизмларни тайёрлашга киришди. Бу механизмларни тайёрлашда корхонанинг энг тажрибали усталари, слесарлари, штамповкачилари ва монтажчилари иштирок этмоқда. Корхона «58—ВК—250» маркали тўғрилагичларнинг дастлабки туркумини шу ойнинг ўзидаёқ ишлаб чиқаради. Бу Кремль Съездлар саройи учун самарқандликлар тайёрлаган биринчи буюртма эмас.

Янги маиший хизмат кўрсатиш корхоналари

ГУЛИСТОН. (ЎзТАГ). Область марказининг катта кўчаларидан бирида маиший хизмат кўрсатишнинг намунавий павильони қурилиши тамомланди. Унда маиший хизмат кўрсатишнинг кўпгина турлари, шу жумладан, фотоателье, сартарошхона, кийим-кечак, пойафзал тикиш салони, трикотаж буюмлар тўқиш салонлари жойлашган. Худди ана шу кўчада техника ремонти хизмати кўрсатиш павильони қурилиши бошланди.

Медицина муассасалари

ФАРҒОНА. (ЎзТАГ). Қурилиш материаллари саноати маркази—Қувасой шаҳрида ҳозирги замон медицина аппаратлари билан жиҳозланган тўрт қаватли 350 ўринли касалхона-поликлиника ишга тушди. Бу ерда аҳоли соғлигини сақлашда 500 дан ортиқ медицина ходими хизмат қилади.

Қувасой касалхонаси —ўтган беш йилликда Фарғона областининг шаҳар ва қишлоқларида қад кўтарган ўттиз еттинчи соғломлаштириш муассасасидир. Янги медицина шохобчаларини ишга тушириш бу ерда касалхона ўринларини бир ярим баробардан ортиқ кўпайтириш имконини берди.

ЙИЛИГА ТЎҚСОН МИЛЛИАРД КУБ МЕТР

УРГАНЧ. Ўрта Осиё газ қудуқларидан бошланувчи газ магистралларидан шу йил бошидан бери харидорларга дастлабки икки миллиард куб метр табиий газ етказиб берилди. Харидорларга етказиб берилаётган ёнилғи миқдорига кўра Ўрта Осиё магистрал газ қувурлари бошқармаси мамлакатимизда биринчи ўринга чиқди. Ҳозир Ўрта Осиё — Марказ, Бухоро — Урал ва Бухоро — Тошкент — Фрунзе — Олмаота газ қувури орқали бир кеча-кундузда 120 миллион куб метрга яқин арзон ёқилғи юборилмоқда. Бу пландагидан бир миллион куб метр кўпдир.

Газ қувурларининг қурувчилари ва ишлатувчилар уларнинг қувватини оширмоқдалар. Ўрта Осиё — Марказ газ қувури учинчи йўли участкаларида иш қизғин давом этмоқда, компрессор станцияларида янги турбогенераторлар фойдаланишга топширилмоқда. Беш йиллик охирига қадар Ўрта Осиё газ қудуқларидан қазиб олинаётган табиий газ миқдори икки баробар ортади ва йилига тўқсон миллиард куб метрга етади.

(ЎзТАГ).

Қорақалпоғистон АССР. Узбекистон ССР Фанлар академияси Қорақалпоғистон филиали ботаника секторининг илмий ходимлари Жиембай Сапарниёзов (чапда) билан Жуманазар Шоназаров ғарби-шимолий Қизилқум ботаника экспедициясида келтирилган материалларни ишламоқдалар.

А. Лихвар фотоси. (ЎзТАГ).

Ресторан ва официант

Китоблар оламида

Ресторанлар жамоат овқатланиш системасида салмоқли ўрин эгалламоқда. Кулинария соҳасида эришилган ютуқлардан фойдаланиб, аҳолига хизмат кўрсатишнинг прогрессив усуллари жорий қилинмоқда. Ресторан ходимлари аҳолининг маданий дам олишига ўз ҳиссаларини қўшмоқдалар.

Ҳар бир ресторан ва унинг коллективи олдига икки асосий талаб қўйилади; биринчиси—таомларни мазали қилиб тайёрлаш, иккинчиси хўрандалар талабини ўз вақтида қондириш, хушмуомалалик билан хизмат қилишдир.

Яқинда «Экономика» (Москва) — нашриёти томонидан чиқарилган Н. В. Коршуновнинг «Ресторанларда хизмат кўрсатишни ташкил қилиш» китоби ана шу муҳим масалага бағишланган.

Китобнинг биринчи бобида официантларга нисбатан қўйиладиган талаблар муфассал баён қилинган.

Хотима қисмида жамоат овқатланиш ташкилотлари экономикасининг асосий масалалари ҳақида қисқача маълумот берилган. Китоб фақат официантларнинг билим савиясини ошириш учунгина эмас, балки ресторан ва бошқа жамоат овқатланиш ташкилотлари раҳбарлари, зал бошлиқлари, бригадирлари учун ҳам фойдалидир. Уй бекалари ва кулинария ҳаваскорлари меҳмонларни кутиш билан боғлиқ масалалар бўйича бу китобдан кўп нарса ўрганишлари мумкин.

Ҳ. СОБИРОВ.

Ассалом, муаллим...

ОЧЕРК

«Инсон ўзининг ҳалол меҳнати, гўзал ишлари билан қадрлидир, гўзалдир». Ушбу ёзувни мен 84-мактабнинг залида ўқидим. Ёзув ҳаммага кўринарли жойга осилган, гўё атрофга осилган бошқа ҳикматлар иккинчи даражаликдек бу ёзув йирик сўзлар билан битилиб, олтин ҳошиялар билан ўраб қўйилган... Ҳикматни ўқидим-у шу мактабнинг директори Фахриддин ака Муҳиддиновни ўйлаб кетдим. Мен бу кишини салкам 15 йилдан буён биламан. Табиатида талабчанлик меҳрибонлик билан, қаттиққўллик одиллик билан, тиришқоқлик кучли ирода билан, интизомлилик барқарорлик билан уйғун бўлган чин маънодаги бу ажойиб коммунистни мен оиласида, коллективида, дўстлари даврасида кўп кўрганман, кузатганман...

У тонгни яхши кўради, тонгдаги мусаффолик ҳам тиниқликни, кайфиятга аллақандай майинлик бахш этадиган, ҳиссиётни илиқ тўлқинлантирадиган тонгги сокинликни яхши кўради.

Тонгда туриб хаёллар суриш, режалар тузишдан руҳи озиқланади, ҳузур қилади... Бугун ҳам, албатта, тонг булбуллари уйғотган уни. Қайси муаллимга қанақа топшириқ бериш, унинг ижросини қандай текшириб кўриш керак, синф раҳбарлари билан бугун нима ишлар қилиниши зарур, кеча қолоқ ўқувчиларнинг ота-оналари суҳбатга чақирилган, улар бугун соат иккига келишади, хўш, улар билан қандай суҳбатлашиш керак, гап нима тўғрисида боргани маъқул? Ўз боласини ёмон аҳволда кўриш ҳар қандай ота-онага ҳам оғир ботади, фарзандинг ёмон ўқияпти, тергаб тур деган билан бола тузалиб қолмайди-ку, ахир! Умуман, ёмон бола бўлмайди ўзи, ёмон шароитга тушиб қолган бола бўлади. Бола табиати ўрганувчи, ўзлаштирувчи табиат бўлади, демак табиатан қолоқ бола бўлмайди, балки пассив шароитга тушиб қолган бола бўлади... Хўш, саккизинчи синф ўқувчилари Ҳотам Иброҳимов, Шукур Йўлдошевларнинг хулқи нега тўсатдан ўзгариб қолди, ўзлаштириши, давомати нега пасайиб кетди?

Ишчи брак маҳсулот ишлаб чиқарса, боғбон сифатсиз мева берса, ким билади, уришиб-сўкиб бошқа такрорламасликка ваъдасини олиб, уларни кечириб юбориш мумкиндир. Тарбияда бракка йўл қўйилсачи, йўқ, тарбияда брак бўлмаслиги керак. Ҳотамни ҳам, Шукурни ҳам шароитини атрофлича ўрганиш, уни яхши йўлга солиш керак, болалар ўзи аслида шуни истайдику, лекин йўл тополмай гангиб турипти, озгина меҳнат, озгина машаққат чекилса бас, болалар йўлга тушиб олади... Ҳа, бугун уларнинг ота-онаси билан гаплашиш, уларни қўзғаш, ёрдам сўраш керак...

Фахриддин ака мусаффо тонг ҳавосида руҳи енгил тортиб, шу йўсин кунлик иш планини туза бошлади.

Ҳар икки сменада дарс бошланиши олдидан синфларга кириб ўқувчиларни кўздан кечириш, дарсдан бўш синф раҳбарлари билан пионер вожатийларини таклиф қилиб, пионер ишларининг бориши ҳақида суҳбатлашиб олиш, смена ўртасида тўгарак раҳбарларининг ахборотини тинглаш, иккинчи — тўртинчи синфларда она тили, арифметика фанларининг ўқитилиши савиясига бағишланган йиғилиш ўтказиш, бошланғич синфлардаги жамики ўзлаштирмовчи ўқувчиларнинг рўйхатини олиш, соат бешда районога бориш, соат еттида маҳалла активига иштирок этиш...

Мен Фахриддин аканинг хонасида, у билан юзма-юз ўтириб, унинг кундалик иш плани билан танишиб чиқдим. Ўрта бўй, қорачадан келган бу киши сўзлаганда хиёл табассум билан, худди биринчи синф ўқувчиларига унли ҳарфларни тушунтираётган муаллимдек сўзларни дона-дона қилиб, талаффузини ўрнига қўйиб сўзлайди, ҳеч шошмасдан, бирон фикрни чала ташлаб кетмасдан сўзлайди.

— Планда кўрсатилган ишлар бир кунга кўплик қилмайдими?— деб сўрадим мен Фахриддин акадан шунчаки гап бошлаш учун.

Фахриддин ака хиёл кулиб қўйди:

— Сиз шундай деб ўйлайсизми?

— Менимча улгурмассиз.

— Улгуришим шарт,— директор яна кулиб қўйди,—улгурмасам эртага қолади. Эртага мўлжалланган иш эса индинга қолади. Мактаб катта, бир минг уч юз етмиш уч ўқувчи бор, педагогларимиз коллективи ҳам олтмиш кишидан ортиқ... «Ўртоқлар, яхши ишланглар» деган билан иш кўнгилдагидек кетаверади деб ўйлайсизми? Йўқ, раҳбар ҳамма ишдан хабардор бўлиб туриши, назорат қилиши керак. Ходимлар ҳам ўзининг ҳар бир иши устидан қандайдир назорат борлигини ҳамиша ҳис қилиб турсин... директор ўқув-тарбия ишлари бўйича давлатнинг мактабдаги назоратчисидир, мен шундай деб ўйлайман... Энди ҳалиги гапимизга қайтайлик, хўш, бугунги иш эртага қолса, эртагиси индинга қолса — бунинг икки томонлама зарари бор. Аввало мактабда тартиб бузилади, интизом сусаяди.

Тартиб таълимнинг бошланиши деб тушунаман мен... Кейин ҳалиги зарарнинг иккинчи томони шундаки, мен директор сифатида мўлжалланган ишимни бажаролмасам бошқалардан ҳам мўлжалдаги ишни охирига етказишни талаб қилишга маънавий жиҳатдан ҳаққим қолмайди. Ўзинг эришаолмаган нарсани бировдан талаб қилиш, бу адолатсизлик бўлади... Гапни ҳам чўзиб юбордим шекилли... Яна беш минутдан сўнг пионер вожатийлари билан озгина суҳбатимиз бор, қизиқсангиз иштирок этинг...

—Мен коридорни томоша қилиб тураман.

—Зерикиб қолмайсизми?

Пионер вожатийлар билан бўладиган суҳбатга иштирок этсам ҳам бўларди. Лекин мен коридорда бўлишни, ўша ердаги таълим-тарбияга оид ишларни атайлаб кўрмоқчи бўлдим.

Тўрт коридор бор, аммо бу коридорларни ўртага тарих музейининг яхши жиҳозланган тўрт бўлими дейиш мумкин. Эҳтимол, мен таърифни жиндек орттириб юборгандирман. Бу —чиндан ҳам ҳайратланганим, завқланганимдандир... Биринчи коридор В. И. Ленин ҳаёти, фаолиятига бағишланган. Бу ерга нодир суратлар, экспонатлар шунақанги кўп қўйилганки, диаграммалар, ҳикматли сўзлар шунақанги ўринли танланганки, улуғ доҳийнинг ўлмас сиймоси, буюк ишлари шундоққина кўз ўнгимизда гавдаланиб қолади. Гўё азиз Владимир Ильич билан сўзлашгандек, ўзи билан кўришгандек бўласиз, қандайдир жуда улкан ишларга отлангингиз келади, қалбингиз тўлқинланиб, ғайратингиз жўш уради... Иккинчи коридорга, йўқ кечирасиз, коридорга эмас, Абу Райҳон Беруний, Улуғбек, Ньютон, Ломоносов, Джордано Брунолар суҳбат қурган хонага ўтамиз. Бу хонага аниқ фанларнинг буюк вакиллари ташриф буюришганга ўхшайди, ҳаётда, фанга, инсон ҳаётига оид ҳикматли сўзлар айтиб суҳбатлашиб ўтиришгандек. Бошқа бир коридор санъат-адабиёт, музика генийларининг сурати билан безатилган, уларнинг шу соҳага оид қимматли фикрларидан намуналар келтирилган. Гўё бу сўзларда адабиётнинг моҳияти, санъатнинг вазифаси яшашнинг мақсади шундоққина акс этиб тургандек.

Тўртинчи коридорда биз мактабнинг бугунги ҳаёти билан танишамиз. Раҳим Умархўжаев, Маъмура Икромова, Насиба Исматова сингари аълочилар суратига махсус доска ажратилган. Мактабнинг фаол ўқувчилари бошқа бурчакда саф тортишиб, гўё қилган ишларидан ўзлари ҳам мамнундек ғурур, ифтихор билан боқиб туришибди. Шаҳар, республика олимпиадасининг ғолиблари, ташаккурнома олганлар, дарсдан сўнг дўстига кўмак бериб ўз синфини, ўз мактабини илғорлар даражасига кўтарган жонкуяр ўқувчиларнинг ҳам суратлари қўйилган бу залга.

Коридорнинг ҳар бир қаричи бекор кетмаган, қўйилган нарсаларнинг ҳаммасида ажойиб бир тартиб, нозик дид, мақсад ва меъёр сезилиб турибди. Ёш қалбларда фанга муҳаббат, ўтмишнинг бой меросига ҳурмат билан қараш ҳисси, буюклардан ўрганиш иштиёқи эҳтимол шу бурчаклардан бошланар... Тажрибали коллектив истаса коридордан ҳам тарбия мақсадида фойдалана олар экан. Шунинг учун ҳам бу ишларнинг таърифига кенгроқ тўхталиб ўтгим келди.

Буларнинг ҳаммасини, албатта коллектив бажарган. Тоира Ғафурова, Зайтуна Шоаҳмедова, Тўлаган Рустамов сингари куйди-пишди муаллимлар, Малика Валиева, Маъсуда Толиповадек фаол ўқувчилар бош-қош бўлишган бу ишларга. Лекин мана шуларнинг ҳаммасида талабчан бир қўлнинг, бўрни қаерга қўйиш-у, доскани қандай артишни ҳам педагог мақсадга бўйсиндира олган Фахриддин ака Муҳиддиновнинг қўли сезилиб турибди.

—Зериктириб қўймадимми? —деб сўраб қолди бир маҳал кимдир, ўгирилиб қарасам— —директор, суҳбатини тугатиб чиқибди.

—Бир-иккита савол берсам майлими?—сўрадим мен.

—Яхши жавоб берсам беш қўясизми?

—Кўрамиз-да.

—Хўш, сўранг-чи?

—Мактабингизни ҳаммавақт мақташади. Масалан, ўтган ўқув йилида тўқсон саккиз-у, ўндан икки фоиз ўзлаштириш бериб райондаги энг илғор мактаблар қаторига чиқиб олгансизлар. Ёки шу мактабни битириб кетган ўғил-қизлардан ўн иккитаси ўтган йили олтин, кумуш медаллар олишган. Ана шу муваффақиятларнинг сирлари ҳақида гапириб берсангиз.

—Менга бемалол икки қўйсангиз бўлар экан.

—Нега?

—Чунки, бу саволга тўлиқ жавоб бера олмайман. Лекин ҳаракат қиламан... Ўзингиздан қолар гап йўқ. Ёш авлодни ўқитиш-тарбиялаш бу — давлат аҳамиятига эга бўлган иш. Халқ, партия шунчалик масъулиятли ишни бизга ишониб топширган экан, демак, биз бу вазифани чуқур ҳис қилиб, катта масъулият сезиб ишлашимиз керак. Шундай қилаяпмиз ҳам. Агар унча-мунча муваффақиятга эришган бўлсак, масъулиятни ҳис қилганлигимиз натижасидир.

Фахриддин ака Муҳиддинов салкам ўттиз беш йилдан буён мактабда ишлайди. Йигирма йилча бўлиб қолди унинг илмий бўлим мудири, директорлик лавозимларида ишлаб келаётганига. Шу йиллар давомида у неча минглаб ёш қалбларда, қўлидан келганча илм-фанга иштиёқ уйғотди. Фахриддин ака гоҳо шогирдлари олимлик унвонини олганини эшитиб ёки партия-совет аппаратларида эътибор қозониб ишлаётганини кўриб, яхши умид билан кўкартирган ниҳоллари мевага кирган боғбондек севиниб, ўзини қўярга жой тополмай қолади.

Шу хусусда гаплашиб ўтирганимизда директор менга даста-даста хатлар орасидан бир хат танлаб берди.

«Қимматли ва ҳурматли муаллимим, Фахриддин ака!

Биламан, Сиз мени аллақачон унутиб юборгансиз. Лекин мен сизни ҳеч қачон унута олмайман. Чунки Сиз ҳам отам, ҳам онам, ҳам акам ўрнидасиз. Гоҳо кўзимни юмиб, хаёлга бериламан. Шунчалик одам бўлиб етишувимда ким муҳим роль ўйнади, экан деб, сўрайман. Отамми—у фронтдан қайтмади, онамми—унинг дийдорига ҳам тўймадим. Ўқишни бир неча бор ташлаб кетдим, бир неча бор уйга келдингиз, қийинчилик билан ўқиганингизни айтдингиз, қийинчилик тортмаса киши чинакам инсон бўлиб етишаолмаслигини тушунтирдингиз, моддий ёрдам бердингиз. Кейин, мен ўзимни тутиб олгач, назаримда Сиз мени унутиб ҳам юбордингиз, лекин мен Сизни ҳеч қачон унутмадим. Улғайдим, ҳозир Самарқандда инженер бўлиб ишлаяпман. Биринчи фарзандимизнинг отини Фахриддин деб қўйдик. Уни кўрганда Сизни кўргандек бўлиб юрайин деб, шундай қилдим...»

...Мен мактабдан чиқиб келаётганимда ҳалиги ёзувга яна бир бор кўз ташладим. Ҳа, инсон чиндан ҳам ўзининг ҳалол меҳнати билан гўзал. Фахриддин ака ҳам менинг назаримда сидқидилдан ҳалол меҳнат қилиб келаяпти. Шунинг учун ҳам у ўз коллективида, маҳалласида, ёру-дўстлари даврасида ҳамиша ўктам, ҳурматли. Ҳукуматимиз мукофотлар берди унга, халқ бир неча бор депутат қилиб сайлади уни, ҳамкасблари Республика миқёсидаги катта-катта методик бирлашмаларга бошчилик қилишни ишониб топшириб қўйишган унга. Фахриддин ака Муҳиддинов халқ маорифининг чинакам жонкуяри, чинакам аълочисидир.

Худойберди ТЎХТАБОЕВ.
Чилонзор райони.

ЯПОНИЯ. Илгари хабар қилинганидек, Окинавада маҳаллий аҳолининг Америка босқинчиларига қарши сўнгги йиллардаги ғоят йирик чиқиши бўлиб ўтди. Кодза шаҳри кўчаларида японларнинг Америка солдатлари ва ҳарбий полиция билан беаёв тўқнашуви бўлди. Ғазабланган аҳоли америкаликларнинг етмиш уч ҳарбий машинасини ёндириб юборди ва АҚШнинг Кадэндаги ҳарбий-ҳаво базасини штурм қилди.

СУРАТДА: америкалик урушқоқларнинг қурбони бўлган Окинава граждани. Уни рулида америкалик офицер ўтирган машина уриб кетганди.

Киодо — ТАСС фотоси.

«Ал-Ахбор» газетасининг ёзганлари

ҚОҲИРА, «Ал-Ахбор» газетаси ўзининг редакцион мақоласида Бирлашган Араб Республикаси Президенти Анвар Садат билан СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний ўртасида олиб борилган музокаралар тўғрисидаги Совет—Миср Қўшма ахбороти жаҳонда кенг муҳокама қилинмоқда, деб ёзади. Қўшма ахборотда, деб давом қилади газета, империализмга ва мустамлакачиликка қарши кураш принциплари борасида Бирлашган Араб Республикаси билан Совет Иттифоқи ўз қарашларининг бир-бирига мос бўлиб тушганлигини мамнуният билан таъкидлаганликлари, шунингдек улар араб мамлакатлари ўртасида ҳамкорлик ривожланиб ва мустаҳкамланиб бораётганлигини қайд қилганликлари кўрсатиб ўтилди. Шунингдек, бу ахборот Совет Иттифоқи Бирлашган Араб Республикасининг Исроил агрессиясига қарши олиб бораётган курашига кескин равишда мадад бераётганлигидан ҳам далолат беради.

Агрессорлар шуни билиб қўйишлари керакки, деб ёзади «Ал-Ахбор» газетаси, биз ўзимизнинг ҳуқуқларимиз учун олиб бораётган курашимизда якка-ёлғиз эмасмиз. Жаҳоннинг барча тараққийпарвар кучлари бизнинг томонимизда.

(ТАСС).

ДЕҲҚОНЛАР ЎҚИМОҚДА

САНТЬЯГО. Чилининг Кокимбо вилоятидаги икки мингдан ортиқ деҳқон мактабларга қатнай бошлади. Ана шу вилоятда мамлакатда биринчи бўлиб, саводсизликни тугатиш бўйича кампания ўтказилмоқда.

Кўнгиллилар—университет студентлари ва ер ислоҳоти корпорацияси кооперативининг деҳқонлари ўқитувчилик қилмоқдалар. Ана шу вилоятда саводсизликни тугатиш юзасидан кампания тугаганидан сўнг Чили маориф министрлиги бутун мамлакат бўйлаб саводсизликни тугатиш кампаниясини бошламоқчи.

Расмий маълумотларга кўра ўтган йили Чилида катта ёшдаги аҳолининг 10 проценти саводсиз эди.

(ТАСС).

Жаҳон ойнаси

Анжелага—озодлик!

Сенинг туғилган куninг...

Анжела! Бугун Сен 27 ёшга тўлдинг. Гарчи Сен Калифорниянинг қоронғи, заҳ зиндонида ёруғликдан маҳрум этилиб, азоб чекаётган бўлсанг ҳам, гарчи Рональд Рейган каби одамгарчилик, инсонийлик хусусиятларидан маҳрум, тиши-тирноғигача ирқчи ва реакционер бошлиқ гуруҳлар Сени ўлимга маҳкум этишга ҳаракат қилаётган бўлса ҳам, аммо ер юзидаги барча соф виждонли кишилар Сенинг жасоратингга қойил қолиб, Сенга офаринлар айтишмоқда, йигирма етти ёшинг билан қизғин қутлашмоқда.

Йигирма етти ёш— киши умрининг энг кўркам, энг мазмундор, энг жозибадор дамларидан бири. Мана шундай дамларни сен темир панжара орасида, барча ёру-дўст ва қариндошларингдан маҳрум этилган ҳолда ўтказмоқдасан. Аммо Сенинг мардонавор ва шиддатли овозинг барча тўсиқларни енгиб ўтиб, баралла янграмоқда, кишиларни зулм ва адоватга, истибдод ва жаҳолатга қарши курашга чорламоқда.

Сен ҳали Бирмингем кўчаларида ялангоёқ кўча чангитиб ўйнаб юрганингда ҳам, қора танли ҳамқишлоқларингни Линч судидан қўрқмасликка, сайловларга кўпроқ иштирок этишга рағбатлантирганингда ҳам, Бирмингем мачитларидан бирида тўрт нафар негр қизининг бегуноҳ ўлдирилганини кўриб, ғазабдан қўлларинг титраганда ҳам, Сорбоннида француз адабиёти бўйича курсни муваффақият билан тамомлаганингда ҳам, Ғарбий Германияда Гёте номли университет қошидаги Социал тадқиқотлар институтида таълим олганингда ҳам ва, ниҳоят, Калифорниядаги Сан-Диего университетининг охирги курсига кириб, бир йилдан сўнг философия магистри унвонига эга бўлганингда ҳам — ҳамма вақт Сенинг қонингда, шуурингда ва виждонингда, сезгинг ва идрокингда, хаёлинг ва тафаккурингда разолатга қарши нафрат, камбағал бева-бечораларга шафқат, негр халқининг ҳақ-ҳуқуқлари учун кураш жўшиб турарди.

Халқни азоб-уқубатдан озод қилиш, кишилар ўртасида тенглик ва биродарликни тиклаш, социал ҳақсизликларни тугатиш учун энг аввало марксизм-ленинизм таълимотини пухта эгаллаш ва чинакам коммунистлар сафида туриб кураш олиб бориш зарурлигини Сен яхши билардинг. Шунинг учун ҳам, Сен ҳеч иккиланмасдан коммунистлар партияси сафига ўтдинг.

Азиз Анжела! Сен чинакам коммунистларга хос жасурлик кўрсатдинг.

Бутун ер юзида бир хитоб янграмоқда: Анжела Девис озод қилинсин!

А. ЭШОНҚУЛОВ.
фалсафа фанлари кандидати.

СУРАТДА: Детройт ёшлари Анжела Девиснинг суд қилинишига қарши ўтказилган намойишда.

ТАСС телефотоси.

Қурол етказиб бермоқдалар

НЬЮ-ЙОРК. «Авиэйшн уик» журналида босилган хабарда айтиладики, Қўшма Штатлар Исроилга энг янги ҳарбий аслаҳаларнинг навбатдаги бир қисмини етказиб беришга қарор қилди. Шу қарорга биноан, Исроилнинг ҳарбий ҳаво кучлари учувчисиз ҳаракат қиладиган разведкачи «Райян-147» самолётларини ва «Шрайк» ракеталарини олади.

АҚШ яна ҳарбий аслаҳалар етказиб бериш билан Исроил экстремистларини араб мамлакатларига қарши янги куролли иғвогарликлар қилишга рағбатлантирмоқда.

(ТАСС).

•26 январь—Ҳиндистон Республикаси эълон қилинган кун

ОФТОБ АРИМАС ЮРТДА

(САЁҲАТЧИ ТААССУРОТЛАРИ)

Деҳлининг бугунги жамоли январь қуёшининг ўткир нурлари ва ёқимли ҳарорати билан янада очилиб, чиройига чирой қўшилиб кетган эди. Айниқса, президент биноси ҳовлисидан туриб жануб томонга қарасангиз, кўз олдингизда мисли кўрилмаган даражада гўзал манзара пайдо бўлади: тепада шишадек тиниқ мовий осмон, пастда яшил майсалар билан қопланган топ-тоза замин: бир ярим километрча масофада чўзилиб ётган Рож Патҳ майдонидаги кўм-кўк адл қоматли дарахтлар сафда турган аскарлар сингари ғоят батартиб тизилишган. Майдоннинг ҳар икки томонидаги юксак иморатлар сафи иккита тўғри чизиқ ҳосил қилиб, уфққа туташиб кетган. Индиян Гейт деб номланган ва баландлиги қирқ метрдан ҳам ошиқ улкан дарвоза шу кенг майдоннинг қўриқчиси каби узоқдан қорайиб кўзга ташланади. Бу ёқда тевараги чиройли устунлар билан нақшланган, ўзи доира шаклидаги оч жигарранг тусли Парламент биноси Рож Патх майдонига ғоят ярашиб тушган. Хукумат биноларининг ҳаммаси Европа архитектураси услубида барпо қилинган бўлишига қарамай, улар ҳинд халқининг нафаси билан тўйинган муҳитга шу қадар сингишиб кетганки, ҳеч ким бу иншоотларда ўзга кишилар руҳини ҳис этмайди. Бунинг устига Парламент биносининг ҳам Президент биносининг ҳам тепаларида Ҳиндистон Республикасининг машҳур тирангаси (яшил, оқ қизил—уч рангли байроқ) мана, йигирма бир йилдирки, мустақилликнинг мужассам тимсоли сифатида ҳилпираб турипти.

Биз Деҳлига Лакхнав шаҳридан 25 январь куни келган эдик. Шу сабабли эртаси куни бўладиган тантаналарни кўришга билет топа олмадик. Аммо дастлабки қадрдон танишимиз Шайлендр оғиримизни енгил қилди. У бизни уйига томон бошлаб кетди. Уйи ҳам шундоқ асосий кўчанинг ёнгинасида экан.

Полициячилар дамба-дам кўча юзига сурилиб келаётган оломонни тартибга солиш билан банд. Шайлендрнинг ота-онаси бизни кўришлари биланоқ ўзларини қўйгани жой тополмай қолдилар. Қайта-қайта эътироз қилишимизга қарамай, бола-чақалари билан овқатга уннаб кетишди. Сутли фамил чой, икки юмалоқдан бўғирсоқ, биттадан лочира нон, икки-уч чой қошиқда шакар—бу энг азиз меҳмон учун катта мулозиматдир. Шайлендрнинг отаси зиёли. колледжлардан бирида муаллим бўлиб ишлайди. Бир вақтлар Совет Иттифоқига меҳмон бўлиб келиш учун 15 минг рупия пул тўплаган, бироқ орзуси ушалмай қолган экан. У ҳали ҳам шу армон билан юрибди. Онаси Лалита хола ғоят меҳрибон аёл.

...Намойиш онлари яқинлашиб қолди. Бизга кўча юзига яқинроқ жойдан ўринлар ҳозирланган эди. Эндигина жойлашиб ўтирган эдикки, нақ қулоғимиз остидан қиз боланинг ғоят мулойим овозда русчалаб саломлашгани эшитилиб қолди. Ялт этиб қарасак, ёшгина ҳинд қизи юзлари ёнган, ҳаяжондан тез-тез нафас олган ҳолда бизга мурожаат қилиб турипти. У рус тилида равон гапирарди:

— Исмим Прем, яъни русчасига «Любовь».

— О, жуда яхши исм экан. Хўш, сиз рус тилини...

У Деҳли университетининг санъат факультетида, тўртинчи курсда ўқир экан. Рус тилини ҳам шу ерда ўрганибди. Совет Иттифоқи ҳақида билганларини айтиб бера бошлади. У жуда-жуда мамнун эди.

Шу пайт Шайлендр гапга аралашди:

— Биласизларми, 26 январь ҳинд халқининг энг қутлуғ байрами куни, чунки 1950 йил худди шу куни, ҳув ану ерга, кўраяпсизларми, атрофи оқ тўсиплар билан ўраб қўйилган минбарда бизнинг биринчи Бош министримиз Неру байроқ кўтариб, Республика ташкил этилганини эълон қилган эди.

Тушунарли, ҳаммаси тушунарли. Океан сувига сочини чайқаб ётган гўзал Ҳиндистоннинг кечаги машъум тарихини ким билмайди! Унинг асрлар давомида тўккан кўз ёшидан уммонлар тошиб кетди, тоғлардаги абадий музликлар тарс-тарс ёрилиб, ер-осмон бирдек ларзага келди...

Осмонда «пўлат қушлар» пайдо бўлди. Узоқдан (Рож Патх майдонидан бўлса керак) салют берган тўпларнинг овози кела бошлади. Манзара бир неча дақиқа ичида бутунлай ўзгариб кетди. Шу пайтгача ивирсиб, жойида ўрнаша олмай турган халойиқ туғёнга келди. Кўчанинг нариги бошида катта қора фил пайдо бўлди. Орқасидан яна бир нечтаси. Ҳаммасининг устида шоҳона кажавалар ўрнатилган. Кажаваларда турли замонавий қурол-аслаҳалар ва сипоҳийлар бор. Сўнг туялар карвони пайдо бўлди. Улар ҳам нуқул жанговар кўринишда бўлиб, қўнғироқларини жаранглатганча ўтиб кетишди. Навбат отлиқ кавалерларга! Ранг-баранг кийим-бошлар билан безанган аскарлар турли зеб-зийнат ва тақинчоқлар билан безатилган отларга чунонам монанд тушганки, кўриб завқинг келади киши! Отлар ҳам худди сафдаги сарбозлардек тартиб билан, оркестр садосига монанд қадам ташлашарди. Уларнинг ҳар бир қадами, ҳар бир ҳаракати оломон томонидан гулдурос қарсаклар ва олқишлар билан кутиб олинарди. Энди пиёда аскарлар намойиши бошланди. Энг аввал қўлидаги қиличини дам-бадам осмонга ҳавола тиб ўйнаб келаётган командир пайдо бўлди. Аскарлар сафининг эса охири кўринмайди...

Ҳиндистон сермиллат мамлакат. Бугунги кунда ўн тўққиз штат ва беш юз эллик миллион халқи бор. Ҳар бир штат ўзининг куч-қудратини, тараққиёт даражасини йилда бир марта—26 январда намойиш қилади. Шу туфайли, гуруҳ-гуруҳ, колонна-колонна бўлиб ўтаётган аскарларнинг афтларидан тортиб, кийим-бошларигача турли ранг, турли кўринишга эга. Буларнинг ичида соқол-мўйловларини, сочларини бир умр олдирмайдиган сикхлар яққол ажралиб туради. Тарихда урушқоқлиги ва жанговарлиги билан «патанлар» деб ном қозонган азаматлар мана шулар бўлади!

Ҳиндистон техника тараққиётини намойиш қилувчи ажойиб манзара: зенит тўп осмонга қаратиб қўйилган; ракета ҳам аллақандай бурчакни мўлжалга олиб турибди. Аскарлар жой-жойида. Фақат команда керак. Орқа планда космик ракета ва сув ости анжомлари нусхалари бор. Булар—тараққиёт намуналари! Танк ва тўплар намойиши булардан ҳам ҳаяжонлироқ ва завқлироқ эди. Оломон тинмай ҳайқирарди. Ҳиндистон қишлоқ хўжалиги соҳасида ҳам анча тараққиётларни қўлга киритди. У чой, шакарқамиш ва жут экспорт қилади.

...Хуллас, икки соатдан ошиқроқ давом этган намойиш шу тариқа тамом бўлди. Мен ўтирган жойимда намойишнинг сўнгги макети орқасидан кузатиб қолар эканман, Ҳиндистоннинг тақдирини ўйлаб қолдим. Ўйларим сўнгсиз эди...

Орқамга қайрилиб қарадим. Лалита хола бизга кулиб қараб турарди. У ҳаммадан ҳам хурсанд. Нега? Чунки, у инглизлар замонасидаги «ҳаёт маза»сини хўп татиган аёл. Тўғри, инглизлар аллақачон Ҳиндистондан чиқиб кетишган, бироқ ўзларидан кейин мамлакатни шундай қолдирдиларки, Ҳиндистон яқин асрларда ҳам ўзини ўнглаб олиши амри-маҳол эди. Аммо, инглиз мустамлакачилари ҳинд халқи чирпирак қилиб улоқтирди ва тез орада ўзини ўнглаб, оёққа турди. Бугун у ўз армиясига, ҳарбий-техника базасига, фазони тадқиқ қилиш илмий марказига, қолаверса, йигирма бир яшарлик навқирон Республикасига эга бўлган мустақил, суверен давлатдир. Лалита хола буни жуда яхши тушунади.

Ўша учрашувдан буён бир неча йил ўтган бўлса-да, Шайлендр билан дўстлигимиз, Прем билан қисқача, аммо иссиқ суҳбатимиз, Лалита холанинг сертабассум сиймоси, январь намойиши, минг-минглаб чақноқ кўзлар хаёлимдан кетмайди.

А. ФАЙЗУЛЛАЕВ.

Марк ЛЕЙН

Ваҳшийлар

Мана америкалик ваҳший ларнинг кирдикорлари.

«Шпигель», Гамбург.

Нью-Йорклик Эд Трератола

— Биз ўзимиз билан мутлақо тегиб бўлмас запас яшикчаларни олиб бораётган эдик ва уларни вьетнамлик аёллар устига ташладик. Аёлларнинг баъзи бирлари ўша заҳоти ўлишди. Гарчанд ўша вақтда ҳеч кимнинг калласига бу хаёл келмасада, нима қилаётган эдинглар деб сўрашса, биз тинч аҳолига озиқ-овқат тарқатяпмиз, деган бўлур эдик. Болалар учун биз махсус ҳаворанг таблеткалар тайёрлаб қўйган эдик. Бу таблеткалар ёрдамида биз олиб бораётган яшикчаларни қиздирардик. Шу таблеткаларни ёндириб, болаларга ташлар эдик. Қўлга олган бола бутун терисини куйдирарди.

— Сиз мутлақо тегиб бўлмас запасни одамлар устига ташлардик, дедингиз? Нима, булар қандайдир озиқ-овқатмиди?

— Йўқ, булар яшиклар эди.

— Бировга текканида, ўша киши йиқилармиди?

— Ҳа. Қарияларни биз шундай қилиб ўша заҳоти ўлдирардик. Бироқ биз қишлоқлардан эллик-етмиш километр тезликда юрардик. Шунинг учун биз ташлаган яшикчалардан сўнг у ёки бу вьетнамликнинг ҳоли нима кечганини билолмасдик, албатта. Аммо биз ҳамиша қувноқ эдик. Чунки бу ерга биз махсус топшириқ билан яъни «аҳолига ёрдам бериш ва тинчлик ўрнатиш учун келган эдик биз».

— Сизнинг офицерларингиз бу ҳақда билишармидилар?

— Ўз-ўзидан аён, ҳамма офицерлар бу ҳақда билишарди. Чунончи, лейтенант Фостер бизга шундай деган эди: «Асир олишнинг сира ҳожати йўқ. Бу ҳатто кулгили. Уларни нима ҳам қилардик. Бундан ташқари ҳарбий денгиз пиёда аскарлари сира асир олмайди».

— Бу сизнинг ротангизда бўлганмиди?

— Ҳа, бу бизнинг лейтенант эди. Аниқроғи у бизнинг взвод командиримиз эди.

— Сиз ҳам асирлар ўлдирилганини кўрганмисиз?

— Ҳа, бу тез-тез бўлиб турар эди. Бизнинг улар билан шуғулланишга вақтимиз йўқ эди. Бунинг учун вертолёт чақириш керак эди. Бироқ биз учувчининг ҳаётини хавф остида қолдиришимиз мумкин эди. Шунинг учун биз асирларни ўлдирар эдик.

— Қандай қилиб?

— Биз уларни пулемётдан отиб ташлар эдик, сўнгра жасадларини бир тўда қилиб йиғиб, унга тўпдан ўқ узар эдик.

— Сиз жасадларга ҳам қараб ўқ узар эдингизми?

— Ҳа. Шундай қилар эдик ҳам. Уларнинг парчалари тўрт томонга қараб учар эди...

— Сиз аёлларни қийнашда ҳам иштирок этганмисиз?

— Узоқ вақт хотинларни кўрмаган пайтларимизда яқин қишлоқлардан бирига борар эдик. У ердан олган қиз билан бирга чакалакзор ичига кириб кетар эдик...

— Ҳеч ким сизга бундай қилиш ярамаслигини айтмаганмиди?

— Йўқ.

— Сизлардан ҳеч бирингиз кейинчалик жавобгарликка тортилишингизларни ҳам ўйламадингизларми?

— Йўқ.

(Давоми. Боши газетанинг 18, 19, 20-сонларида).

УЛАРНИ ВЕРТОЛЁТЛАРДАН ОТИШАРДИ

Техас штатидан Гарри Плимптон

— Сиз асирларни сўроқ қилганда иштирок этганмисиз?

— Ҳа.

— Бу қандай бўлган эди?

— Бир гал биз беш асирни ўзимиз билан бирга вертолётга олган эдик. Улардан бири билан суҳбатлашмоқчи бўлдик, аммо у истамади. Ўшанда биз уни вертолётдан ташлаб юборганмиз.

— Ўшанда сизнинг ҳарбий лавозимингиз қанақа эди?

— Сержант эдим. Мен асирларни қўриқлаш топширилган кишилардан бири эдим.

— Ўша одамни вертолётдан ташлашга ким қарор қилди?

— Алоқа офицери, лейтенант.

— Вертолётдан фақат бир кишини ташладингизларми?

— Йўқ, биз олган беш асирдан тўрттасини вертолётдан ташлаб юбордик.

— Бешинчисини нима қилдингизлар?

— У гапирди. Шундан сўнг уни ҳарбий асирлар учун лагерга жўнатдик.

— Ўша одамларни ташлаб юборганларингизда вертолёт неча метр баландликда учаётган эди?

— Тахминан 900 метр баландликда.

— Асирлар қийноққа солинган бошқа пайтда ҳам иштирок этганмисиз?

— Эсимда, биз ёшгина қизни вьетнамлик «рейнджерлар» қийнашди. Уни жуда бамайлихотир қийнашди. Ниҳоят бу қиз қийноқ бошланган учинчи куннинг охирида ўлди.

— Унда иштирок этганмисиз?

— Американиклар тескари қараб туришлари керак эди. Биз кейин гапириб юрмаслигимиз учун қарашдан маҳрум этилган эдик. Аммо, сирасини айтганда, биз бу аёлни кўрдик ва у билан нима иш қилганларини ҳам билдик...

Калифорния штатидан Марк Уоррелл

— Бир гал патруль бир асирни олиб келди. У яраланган эди. Уни ерга ташлашган эди. Атрофини солдатлар ўрашган. Сержант томоғини қириб бақирарди: «Ўў, буни ким ўлдиради?» Асир инглиз тилида бир сўзни ҳам тушунмасди. У фақат «Женева конвенцияси» деган сўзнигина айта олар эди. Бу сўзларни у тинимсиз қайтарарди. Жуда ёш эди. Вьетнамлик ватанпарварлардан бўлса керак. Солдатлар унга қараб ўқ узишди. Биринчи ўқ унинг ёнгинасидан ўтиб кетди. Сўнгра отилган ўқлар унинг оёқларига тега бошлади. Унинг атрофини элликка яқин денгиз пиёда аскарлари ўраб олишган эди. Улар ҳар гал ўқ текканида қийқиришарди. Уни ҳеч ким ўлдиришни истамас эди. Аммо барибир кимдир бу ишни бажарди. Ўликнинг қулоқларини кесишди. Шундан сўнг жасадни қўшни қишлоққа олиб бориб дафн қилиш учун вьетнамликларга берилди. Унинг қулоқларини йигитларимиз ленталарга ўраб олиб юришди. Ертўлаларга кирганда қулоқларни шипга осиб қўйишарди. Солдатлар шода-шода қилиб осиб қўйилган қулоқлар билан фахрланишарди. Айрим офицерларда ҳам қулоқлар коллекцияси бор эди. Тўғри, айрим йигитларимиз бунга қарши эди. Бироқ улар бунга қарши норозилик билдиришса биринчи қулай фурсатдаёқ ўша одамларнинг елкасига қараб ўқ узилишини билар эдилар. Шундай қилиб шикоятга ўрин йўқ эди.

— Сиз, қишлоқларга ҳужум қилингани ҳақида бирор маълумотни биласизми?

— Ҳа. Шимолда денгиз пиёда қўшинлари бўлинмаси ҳаракат қилар эди. Улар ер ости ҳарбий госпиталини топиб олишди. У ерда элликдан ортиқ вьетнамлик оғир яраланиб ётар эди. Солдатлар бу ярадорларни ётган каравотларидаёқ отиб ташлашди. Бир жон қолгунча қириб ташлашди. Бу 1967 йилнинг октябрида бўлган эди.

— Асирлар сўроқ қилинганда қатнашганмисиз?

— Мен ярадор вьетнамликларнинг қўл-оёғини боғлаб уришаётганини кўрганман. Сув билан қийнаганларини, асирнинг оғзига ҳўл пайпоқ тиқиб, бурнига сув қуйишганини кўрганман. Мен бунга қаршилик кўрсатганимда: «Нима, сен бу башарани танийсанми?» — деб савол беришарди.

Калифорния штатидан Питер Мартинсен

— Ҳеч ким халақит бермаслиги учун ёпиқ палаткаларда сўроқ қилишарди. Бу жуда қулай. Палаткага бош суқмасангиз, у ерда нима бўлаётганини билмайсиз. Бироқ, кимнидир ураётганларини билиш мумкин эди. Асирлардан бири ҳарбий тарихчи бўлиб ишлаганига иқрор бўлди. Бироқ бундан бўлак ҳеч нараса дейишга рози бўлмади. Мартин Пирс ишга киришганида, (у ана шу сўроқларга жавобгар киши эди) у билан бирга офицер Чарльз Крокер ҳам бор эди.

— Ўшанда қанақа амалда эдингиз?

— Мен сержант эдим. Старший сержант Пирс бир погона юқорида эди. Шундай қилиб улар сўроқ қила бошлаганида мен овқатланишга кетдим. Қайтиб келганимда лейтенант Крокер асирнинг тирноқлари орасига бамбук тиқаётган эди.

— Бу асир қаерда эди?

— У палаткада стулга боғлаб қўйилган эди. Йиғиладиган метал стулга (бу стуллар сўроқ қилиш инвентарига киргани учун улар бизда етарли миқдорда эди). Бояги асир ҳам ана шу стуллардан бирига боғланган эди. Унинг бир қўли эса дала телефони симлари билан столга чамбарчас боғланиб ташланган эди. Бунақа симлар бизда жуда кўп, биз уларни нимага ҳам ишлатамиз! Мана ҳозир ҳам ана шу сим билан асирнинг қўлини столга боғлаб қўйиб, унинг тирноқлари орасига бамбук тиқишмоқда эди. Айни вақтда старший сержант Пирс асирнинг қулоғига ўша симни тиқар эди. Кўп ўтмай командир лейтенат Крокерни асирларнинг тирноғига бамбук тиқишаётгани учун уришиб берди. Чунки шундан кейин тирноқлар яраланиб, шишиб кетиши ва билиниши мумкин эди. Асирнинг қулоғига ток қўйишганига ҳеч ким уришмас эди. Эртаси куни у ўн олти яшар қизни қийнашаётганини кўрди. Қизнинг қулоқларига сим ўраб, токка улашаётган эди.

— Шу муддат ичида 50-60 сўроқда қатнашдингизми?

— Ҳа, саккиз-тўққиз кун ичида шунча сўроқда қатнаш дим...

(Давоми бор).

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

ШАРҚ ХАНДАЛАРИ

БИР киши масжидда азон айтарди. Бироқ овози ёқимсизлиги сабабли одамлар уни ёмон кўрар эдилар. Масжиднинг эгаси одил ва камтарин киши бўлиб, у одамларнинг азон айтувчидан ниҳоятда норози эканлигини биларди.

Кунлардан бир кун у азон айтувчи йигитни ёнига чақириб:

— Эй, оғайни! Бу масжидда азон айтнишинг учун сенга 5 динор тўлашади, холос. Агар сен бу ердан кетиб, бошқа бирор масжидга борсанг, сенга 10 динор берамиз,— дебди.

Бу гап унга маъқул тушибди ва бошқа жойга кетибди. Лекин бир неча вақтдан кейин ҳалиги одам яна масжид эгасининг олдига қайтиб келибди ва унга:

— Тақсир! Сизлар менга 10 динор бериб, масжидингиздан мени кетказган эдиларингиз. Лекин менга у жойдаги масжидининг хўжайини, агар сен бу ердан кетсанг, 20 динор бераман деб айтган эди, рози бўлмадим, дебди.

Масжид эгаси кулиб:

— Зинҳор кўнмагин. Агар сен шундай қилсанг, улар 50 динор беришга ҳам рози бўлишади, деб жавоб қилибди.

●

АЙТИШЛАРИЧА, Муҳаммад пайғамбар тўртинчи осмонга чиқиб, бир фариштани учратган экан. Фариштанинг қўлларида таёқча, ёнидаги ноғорани чалишга ҳозир турган эмиш. Лекин чалмасдан ниманидир кутаётган экан.

Пайғамбар ундан:

— Сен нима учун бундай қилиб турибсан?— деб сўрабди.

— Мен бу ноғорани бир бор чалишга мунтазирман. Агар менга бирорта мулла инъом ёки таом келтирса, шу тақдирдагина мен бу ноғорани чаламану, тамом фаришталарни бундан хабардор қиламан,— деб жавоб берибди.

— Ҳозиргача неча марта чалгансан?— деб сўрабди пайғамбар. Фаришта эса арз қилиб:—Яратилганимга 500 минг йил бўлдиким, мулланинг йўлига тузоқ қўйиб ўтирибман. Лекин ҳамон чалишга муяссар бўлолмадим!— дебди.

Қиссадан ҳисса: илоннинг оёғини, чумолининг кўзини, мулланинг нонини ҳозиргача ҳеч ким кўрмаган.

Э. Рўзиев таржимаси.

✻ Қизиқ гаплар

РАССОМНИНГ ПЛАНЕРИ

Уйғониш даврининг машҳур рассоми Леонардо Да Винчи қўлёзмалари орасида турли хил учириладиган аппаратларнинг расмлари бор эди. Икки канадалик инженер учун ёғоч алюминийдан планер ясашга машҳур рассомнинг эскизлари кифоя бўлди. Улар расмга қараб планер ясашди. Сўнг нима бўлди денг? Планер учди.

БАЛИҚ СУВДА ЧЎКАДИМИ?

Ҳа. Бунга ажабланмай қўя қолинг. Ҳинд океанининг шарқий қисмида атмосфера ҳавосидан нафас оладиган балиқни тутиб олишди. Балиқнинг ҳаво сақлайдиган «резервуари» бор. Агар у ана шу резервуарини етарли миқдорда ҳаво запаси билан тўлдиришга улгурмаса, қуруқликдаги мавжудотлар сингари у ҳам сувда чўкади.

ФАН ВА ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

МОСКВА области. Митишчидаги машинасозлик заводининг вагонсозлик бўйича бош конструкторлик бўлимида метрополитен учун «И» типидаги янги вагонлар ишлаб чиқилди. Бу вагон яқин келажакда мавжуд вагонлар ўрнида қатнай бошлайди.

СУРАТДА: «И» типидаги вагонлардан тузилган поезднинг ташқи кўриниши.

ТАСС фотохроникаси.

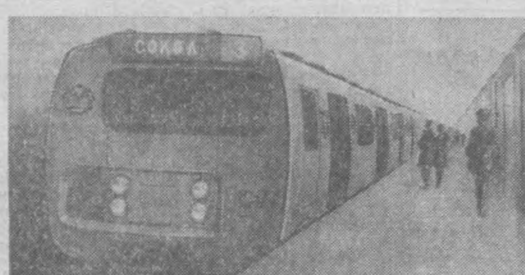

• *Суд залидан*

«Шайтон» васвасасига учиб...

В. Н. Санликова Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг химия институтида бош бухгалтер ўринбосари бўлиб ишларди. Бир куни «шайтон»—ўз нафси уни йўлдан урди. «Қанақа лақмасан, — деди «шайтон», —қўлингдан қанча-қанча пуллар ўтади, сен эса ёзиб-чизиб, бировлар ҳисобига... Ахир йўлини қилиб, ундан баҳраманд бўлмайсанми?»

«Тўғри айтасан, лақма эканман», —дея у ишга киришиб кетди. Кассир Е. Ф. Крикушина ҳам кўп вақтлардан буён шу тўғрида ўйлаб юрган экан. Иккаласининг гапи бир жойдан чиқиб, «фаолият»ларини бошлаб юборишди. Бир неча ведомостлар тузиб, ўзлари қўл қўйдилар, мўмайгина пуллар чўнтакка оқиб кела бошлади. «Шайтон» —нафс яна зўрайди. «Мана кўрдингми, —деди у Санникованинг елкасига миниб олиб, —яна бошқа йўлларини топ, бу чинакам роҳатижон». «Худди айтганингдай бўлади, —деб Санникова институт ходимларидан Долгова, Содиқова, Азизова, Сарманова ва бошқалар номига пул ёзиб, гажакдор қилиб ҳаммасига имзо чекди. Пул кассир билан ўртада тақсимланди. Шундай йўл билан улар давлатнинг 4985 сўмини «жиғилдон»га уришди.

Аммо «Қинғир иш қирқ йилдан кейин ҳам билинади», деб бежиз айтишмас экан. Нафс балосига гирифтор бўлган «дугона»лар қўлга тушди...

Куйбишев район халқ судида давлат мулкини виждонсизларча ўзлаштирган икки ҳамтовоқнинг иши кўрилди. Қирқдан ортиқ гувоҳларнинг берган маълумотлари уларнинг барча қилмишларини фош этди. Суд В. Н. Санникованинг етти йил, Е. Ф. Крикушинани олти йил озодликдан маҳрум этишга қарор қилди.

Гуноҳкорлар жазоланди, Ҳақиқат қарор топди. Аммо бизни бошқа нарса ажаблантиради. Нега институт раҳбарлари бухгалтерия ишини назорат қилишмаган, касса ордерларига қўл қўйишда эътиборсизлик қилишган. Бухгалтер ва кассирни жиноят йўлига судраган сабаблардан бири ҳам шу бепарволик эмасмикин?

Х. РИЗАЕВ.
Куйбишев район халқ суди маслаҳатчиси.

Реклама ва эълонлар

Свердлов номли концерт залида

26, 27, 28 ЯНВАРДА

М. ҚОРИЕҚУБОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯ ВА ЭСТРАДАСИ АРТИСТЛАРИНИНГ

КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист

ОЛМАХОН ХАЙИТОВА

Солистлар: Гулшод ОТАБОЕВА, Гулчеҳра ИСМОИЛОВА, Шариф КАРИМОВ, Шариф ҚУРБОНБОЕВ. Қизлархон ДУСТМУҲАМЕДОВА, Дилафруз ЖАББОРОВА, Қодир МУМИНОВ, Фахриддин ДУСТМУҲАМЕДОВ, Хотам ҲУЖАЕВ, Аҳмад ШУКУРОВ

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АНСАМБЛИ

Программани — ҒУЛОМ ТОЖИ-АЪЛОЕВ олиб боради.

Концерт кеч соат 8 да бошланади.

Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан сотилади.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА—26/I да **Аида**, 27/I да **Спартак**.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 26/I да **Бой ила хизматчи**, 27/I да **Парвона**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 27/I да **Паранжи сирлари**, 28/I да **Ажаб савдолар**, 29/I да **Нурхон**.

Кино

26 ЯНВАРДА

Йўлдаги хоним— НАВОИЙ номли (кеч 7.20 минут ва 9 да) «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» «ЧАЙКА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «СПУТНИК», «МОСКВА», «ВОСТОК» (кечқурун).

Директор (2 серия)— САНЪАТ САРОЙИ (кечқуру).

Шпесарцдаги қувноқ даврлар — «ЎЗБЕКИСТОН» (кечқурун).

Анупама — (2 серия, кеч 6 ва 8.45 минутда). «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ».

Тошдаги достон (2 серия, ўзбек тилида, кеч 8 да) **Тоҳир ва Зуҳра** (кеч 6 да) — «КЎКЧА».

27 ЯНВАРДА

Йўлдаги хоним — НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10.20 кундуз 12, 1.40 кеч 7.20 минутларда ва 9 да) «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «ЧАЙКА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «СПУТНИК», «МОСКВА», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Директор (2 серия) — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 3 ва кеч 6 да).

Шпесарцдаги қувноқ даврлар — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Анупама (2 серия, кундуз соат 1, кеч 6 ва 8.45 минутда), **Ҳаммаси сотилади** (эрталаб соат 11, кундуз 4 да)—ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ».

Тошдаги достон (2 серия, ўзбек тилида, кундуз соат 3 ва кеч 8 да), **Тоҳир ва Зуҳра** (эрталаб соат 11, кундуз 1 ва кеч 6 да): «КЎКЧА».

Илк севги шаҳри—«СПУТНИК» (эрталаб соат 11, кундуз соат 1 ва 3 да).

Телевизор

26 ЯНВАРЬ

СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.25 Кўрсатувлар программаси. **18.30** Телевизион қўғирчоқ театри (ўзбек тилида).

Рус тилида: 19.10 «АХБОРОТ» информацион программаси. **19.20** «Пирогов ҳақида ҳикоялар». (Адабий театр).

Ўзбек тилида: 20.00 «АХБОРОТ» информацион программаси. **20.15** «Ярим аср йилномаси». (Кўп серияли телевизион ҳужжатли фильмнинг 1934 йил» ҳақидаги серияси). **21.10** Сурхондарё область, Термиз районидаги Жданов номли колхоз «Гўзал» рақс ансамблининг концерти. **21.50** КПСС XXIV СЪЕЗДИ ШАРАФИГА. («Социалистик мусобақани янада авж олдирайлик»). **22.10** «Калаванинг учи», (бадиий фильм). **23.20** Кўрсатувлар программаси. **23.30** Москва кўрсатади

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ
ЎҚУВ КЎРСАТУВЛАРИ ПРОГРАММАСИ

Рус тилида: 18.00 Физика. 9-синф. «Самолёт учишининг физик асослари». (ўқув фильм). **18.25** Факультатив курс, Эстетика асослари. 8—10 синф. «VI—XIX аср Европа санъатининг услуби». **19.00** Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Немис тилидан 16-машғулот. **19.30** Инглиз тилидан 16-машғулот.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.00 Кўрсатувлар программаси. **20.05** Янгиликлар. **20.15** «Актуал камера». **21.00** Янгиликлар. **21.05** Ўқувчилар учун эшиттириш. **21.30** «Миллионлар ленинча университети». **22.00** Рангли телевидение. Болалар учун. «Кичик бир англашилмовчилик». Фильм-спектакль. **22.35** «Чингизхон авлоди». Бадиий фильм. **24.00** «ВАҚТ» информацион программаси. **00.30** Санъат усталари. СССР халқ артисткаси В. Рижованинг ижодий портрети. **01.35** Москва кўрсатувларининг охири.

27 ЯНВАРЬ

ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
МОСКВА КЎРСАТАДИ

13.00 Кўрсатувлар программаси. **13.05** Янгиликлар. **13.15** Болалар учун «Уста Чугайстр ҳузурида». **13.45** «Улкан руда». Бадиий фильм **15.10** «Колхоз ерининг эгалари». Ҳужжатли фильм. **15.40** Янгиликлари. **15.45** Москва кундузги кўрсатувларининг охири.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.25 Кўрсатувлар программаси. **18.30** Ўқувчилар учун «Қизил галстук». Телевизион журнал. (Ўзбек тилида).

Рус тилида: 19.10 «АХБОРОТ» информацион программаси. **19.25** Музикали кўрсатув.

Ўзбек тилида: 20.00 «АХБОРОТ» информацион программаси. **20.15** «Кўҳна масжиддаги учрашув». (Бадиий фильм). **21.40** Қардош халқлар адабиёти. Павло Тичина. **22.00** СЪЕЗДДАН СЪЕЗДГАЧА. «Меҳнатни шарафлаймиз». **23.20** Кўрсатувлар программаси. **23.30** Москва кўрсатади.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

17.55 Кўрсатувлар программаси.

Рус тилида: 18.00 «Ёшлик» студияси кўрсатади «Қишлоқ ёшлари клуби». **18.40** Болалар учун мультфильм.

Ўзбек тилида: 19.00 «Музикани қандай тингламоқ керак». «СОНАТА».

МОСКВА КЎРСАТАДИ

19.45 Кўрсатувлар программаси. **19.50** Янгиликлар. **20.00** Ўқувчилар учун «Ёзувчи А. Рибаков — меҳмонимиз». **20.30** «Объектив» Фотоҳаваскорлар учун кўрсатув. **21.00** Янгиликлар. **21.05** СОВЕТ РЕСПУБЛИКАЛАРИ ФЕСТИВАЛИ. МОЛДАВИЯ ССР. Кишиневдан олиб кўрсатилади. **22.30** Социализм дунёси. Халқаро программа. **22.55** Рангли телевидение. Тунгкезарлар телеспектакль. **24.00** «ВАҚТ» информацион программаси. **00.30** Москва кўрсатувларининг охири.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Рус тилида: 20.00 «Шиоримиз— аъло сифат». **20.35** «Ўзимизники» (Бадиий фильм). **22.05** «Мен қандай қилиб чемпион бўлдим» (фильм-концерт).

Радио

26 ЯНВАРЬ

СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

16.10 Асқад Мухторнинг ижодий портрети (ўзбекча). **16.50** «Правда» газетасининг обзори. **18.00** «КПСС XXIV съездини муносиб кутиб олайлик!» (русча). **18.10** «Олтинкўл» музикали драмасидан парчалар. **18.40** Спорт эшиттириши (ўзбекча). **19.20** Съезд олди вахтаси илғорлари учун концерт. **20.00** «Ёшлик» радиостанциясининг программаси. **21.00** Халқаро мавзуларда суҳбат. **21.10** Қишлоқ хўжалик ходимлари учун кечки концерт. **22.20** Ҳ. Султонов куйлайди. **22.40** Севимли ёзувчилар радиокутубхонаси. Ойдиннинг ҳикоялари (ўзбекча). **23.15** «Бўш соатда». Концерт. **24.00** Тунги музикали программа.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 Қ. Мақсумов. Ҳикоялар (ўзбекча). **19.30** Совет Армияси жангчилари учун музикали эшиттириш. **20.00** Тожикистон композиторларининг қўшиқлари. **20.30** Қорақалпоқ куйлари. **20.50** «Аср тонгида». Молдавия радиосининг эшиттириши (ўзбекча). **21.00** Янги китоблар (ўзбекча). **21.40** Москва.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 «Каштанли уй». Г. Гулиа повести асосида радиопостановка (русча).

«ВОЕННАЯ КНИГА» МАГАЗИНИ

(К. Маркс кўчаси, 28-уй)

1947 йилдан сўнг нашр этилган бадиий адабиёт ва обуначилар учун чиқарилади-ган

НАШРЛАРНИ АҲОЛИДАН СОТИБ ОЛАДИ

Якшанба ва душанба кунлардан ташқари ҳар куни эрталаб соат 10 дан кеч соат 5 гача қабул қилади.

Китоб топширувчилар ўзлари билан бирга паспортни ҳам олиб келишлари лозим.

Тошкент оқшоми 4 бет
26 ЯНВАРЬ, 1971 Й.

«Вечерний Ташкент» орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй. Редакция телефонлари: Коммутатор—33-02-49 дан 33-02-58 гача, редактор ўринбосарлари—33-29-33. 33-29-09, масъул секретарлар—33-27-22. партия, совет ва касаба союз ташкилотлари шаҳар хўжалиги бўлимлари—33-29-42, адабиёт, санъат ва маданият бўлимлари—33-29-55. хатлар ва оммавий ишлар—33-27-70, фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари—33-27-57, саноат, транспорт ва қурилиш бўлимлари— 33-27-03, ахборот бўлими 33-28-95, эълонлар бўлими—33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64579.
НАШР А—2458.
Р.—03113.